БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

Улуғ Октябрнинг эллик тўрт йиллиги шарафига

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 212 (4418). | 29 октябрь, 1971 йил, | ЖУМА | Баҳоси 2 тийин.

ҲАМЖИҲАТЛИК, САМИМИЙЛИК, ДЎСТЛИК РУҲИДА

Л. И. БРЕЖНЕВ Ж. ПОМПИДУ БИЛАН УЧРАШДИ

ПАРИЖ, 27 октябрь. (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Л. И. Брежнев билан Франция Республикасининг президенти Ж. Помпиду Совет—Франция ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалаларини ва актуал халқаро проблемаларни муҳокама қилишни давом эттирдилар.

Дўстлик ва сидқидиллик вазиятида ўтган учрашувда Совет томонидан СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. А. Кириллин, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ва СССРнинг Франциядаги элчиси П. А. Абрасимов; Франция томонидан —Франция Бош министри Ж. Шебан-Дельмас, Ташқи ишлар министри М. Шуман ва Франциянинг СССРдаги элчиси Р. Сейду қатнашдилар.

ПАРИЖ, МАРИ-РОЗ КЎЧАСИ, НОМЕР 4

ПАРИЖ, 27 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). Франция меҳнаткашлари В. И. Лениннинг бу мамлакатда истиқомат қилган пайтларини ҳурмат билан эсга оладилар. Париждаги Мари-Роз кўчасида 4 рақамли уй бор. Бу ерда учинчи қаватнинг балкони билан ёнма-ён ўрнатилган ёдгорлик лавҳасида Ленин барельефи ва қуйидаги сўзлар кўзга ташланади:

«В. И. Ленин бу уйда 1909 йил 6 июлдан 1912 йил 12 июнгача истиқомат қилган эди».

Французлар ва Парижнинг кўп меҳмонлари Мари-Роз кўчаси 4-уйдаги квартирани яхши биладилар. Франция Коммунистик партияси КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти билан ҳамкорликда бу ерда музей ташкил этган эди. Бу музей 1925 йил 27 апрелда очилган. Француз коммунистлари музейга келувчиларнинг Владимир Ильич Ленин ҳаёти ва фаолияти тўғрисида тўлароқ тасаввурга эга бўлишлари учун кўп иш қилдилар.

Бугун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев В. И. Лениннинг музей—квартирасида бўлди.

Мари-Роз кўчасига минг-минглаб кишилар тўпланди. Парижликлар қизил байроқларни, «Хуш келибсиз, Л. И. Брежнев!» ва рус тилида ёзилган «Ўртоқ Брежневга салом!» транспарантларни кўтариб олганлар. Неча юзлаб кишилар бир-бирларига жўр бўлишиб: «Яшасин Совет Иттифоқи», «Дўстлик!» деб хитоб қиладилар. «Интернационал»нинг қудратли садолари янграйди. Шу ерда ҳозир бўлган кишилар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретарини қизғин табриклайдилар.

Советлар мамлакатидан келган меҳмонни Франция Коммунистик партияси Бош секретарининг ўринбосари ўртоқ Ж. Марше, Компартия Сиёсий Бюросининг аъзолари Г. Бесс, Ж. Дюкло, Ж. Фришман, Б. Фрашон, Р. Гюйо, Р. Леруа, П. Лоран, Р. Пике, Г. Плисонье, Ж. Сеги, М. Венсан ўртоқлар кутиб олдилар.

Л. И. Брежнев ва Франция Коммунистик партиясининг раҳбарлари, ҳамда Совет мамлакатидан келган ўртоқлар учинчи қаватдаги Ленин квартирасига чиқишди. Мари-Роз кўчасидаги ана шу оддий квартира 1909—1912 йилларда рус революциясининг чинакам штабига айланган эди.

Франция Коммунистик партиясининг аъзоси, музей-квартиранинг ходими ўртоқ А. Лежандр музейнинг ташкил этилиши тўғрисида, В. И. Лениннинг Париждаги ҳаёти ва фаолиятини акс эттирувчи экспонатлар ҳақида ўртоқ Л. И. Брежневга сўзлаб берди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ленин квартирасини зўр эътибор ва иштиёқ билан кўздан кечирди, икки хонадаги экспозиция билан танишди. Музейдаги фото суратлар, ҳужжатлар, гравюралар В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятини, унинг Парижда бўлган вақтини, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Франция Коммунистик партиясининг тарихини ҳикоя қилади.

Шу пайтда Мари-Роз кўчасида «Интернационал» куйланмоқда эди, дўстона табрик хитоблари янграмоқда эди.

Л. И. Брежнев ва Ж. Марше ўртоқлар В. И. Лениннинг кабинетхонасидан балконга чиқадилар. Париж меҳнаткашларининг вакиллари уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Ўртоқ Ж. Марше шу ерда ҳозир бўлган кишиларга нутқ билан мурожаат қилди.

ЎРТОҚ Ж. МАРШЕ НУТҚИ

Азиз ўртоқ Брежнев!

Совет ҳукумат делегациясининг аъзолари, қадрли ўртоқлар!

Франция Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан, мамлакатимизнинг меҳнаткашлари ва тараққийпарвар кишилари номидан бу уйда, Ленин яшаган уйда сизларни табриклашга ижозат бергайсиз.

Барча замонларнинг энг улуғ революционери чор маъмурларининг таъқибидан эмиграцияга жўнаб кетишга мажбур бўлиб, пойтахтимизда актив иш олиб борган чоқда бутун дунёда капитализм танҳо ҳукмронлик қилган эди.

Маркс билан Энгельснинг илмий социализмга амал қилган чин революционерлар кичик бир группа бўлиб, ҳамма жойда полиция томонидан таъқиб этилар эди.

Ленин туфайли социализм фақат идеалгина бўлиб қолмай, реал тузум ҳам бўлиб қолди.

Тарихда биринчи социалистик революция—Октябрь революцияси В. И. Ленин раҳбарлигида ғалаба қозонди ва биринчи социалистик давлат—Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи вужудга келди. Сизлар бу ерда-ана шу давлат вакилларисиз.

Ленин ана шу оддий кватирада бошпана топган шу асрнинг бошидан эътиборан социализм тарихда олға қараб жуда катта қадам қўйди.

Эндиликда социализмгина ижтимоий тараққиётнинг йўналишини белгилаб бермоқда ва халқаро майдондаги ташаббус унинг қўлидадир.

Социализм—жаҳон ишлаб чиқаришининг учдан бир қисми демакдир.

Социализм қудратли давлат бўлиб, барча қитъаларда мавж уриб юксалди.

Социализм шундай бир жамиятки, бу жамиятнинг мақсади Ленин айтганидек, «жамият барча аъзоларининг ҳар томонлама фаровонлигини ва ҳар томонлама эркин ривожланишини таъминлашдир».

Социализм,—инсониятнинг келажаги, Франциянинг ҳам келажагидир.

Биз социализм учун курашмоқдамиз.

Франция Коммунистик партияси халқ бирлиги демократик ҳукуматининг программасини илгари сурди. Бу программа халқимизга малакатимиз шароитида ана шу йўлдан олға ҳаракат қилиб бориш учун энг қулай воситаларни таклиф этади. Бу программани амалга ошириш Францияда илгор иқтисодий ва социал мазмунга эга бўлган, социализмга йўл очиб берадиган янги демократик тузум ўрнатиш имконини беради.

Совет Иттифоқи жаҳон миқёсида социал тарақиёт, мустақиллик, тинчлик ва социализм учун кўпдан буён олиб борилаётган курашга жуда муҳим ҳисса қўшмоқда.

КПССнинг XXIV съезди ва Совет Ҳукуматининг шу съезддан кейинги даврда халқаро майдонда кўрсатган муҳим ташаббуслари буни исбот этувчи далилдир.

Шу сабабли бизнинг Коммунистик партиямиз, Франция ишчилар синфи пролетар интернационализмига астойдил содиқ бўлиб, ўзларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан боғлаб турган қардошларча бирдамликни ҳамиша табиий ва зарур деб ҳисоблаб келдилар.

Шу йил июль ойида Москвада ўтказилган муҳим учрашув ана шу дўстона алоқаларнинг мустаҳкамлиги ва ҳаётийлигини яна тасдиқлади.

Ҳар иккала партиямизнинг ана шу дўстлиги ҳар иккала мамлакатларимиз учун ҳам худди шундай табиий ва зарурдир.

Французлар қандай сиёсий қараш ва қандай фалсафий фикрда бўлишларига қарамай, Совет Қуролли Кучлари нацист ваҳшийларни тугатишда ҳал қилувчи роль ўйнаганликларини, Треблинк ва Освенцимдаги ажал лагерларидаги маҳбусларни қутқазганлигини, халқларни гитлерчилар асоратидан халос қилганликларини эсдан чиқармайдилар.

Француз-Совет ҳамкорлиги Европада хавфсизликнинг гарови эканлигини французлар яхши биладилар.

Миллий суверенитет, ҳуқуқий тенглик ва ўзаро манфаатдорлик негизида барча соҳаларда ана шу ҳамкорликни ривожлантириш—Франциянинг миллий манфаатлари учун ҳаётий зарурдир.

Шу сабабли тинчликни ва ватанимизнинг келажагини қадрлаётган барча французлар билан биргаликда Франция—Совет музокараларида ҳар иккала мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ва сиёсий ҳамкорлик йўлида олға қараб янги қадамлар қўйилишини кутмоқдамиз.

Шунинг учун ҳам биз антисоветизмнинг ҳар қандай кўринишларига, ҳар қандай баҳона ишлатилишига ва бунинг ташаббускорлари ким бўлишига қарамай, ҳамиша зарба бераверамиз.

Ҳар қандай уринишларга қарамай, Франция билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ана шу дўстликни ривожлантириш, тинч-тотув яшашни мустаҳкамлаш мақсадида тинмай қилган ва қилаётган ишларимиз мамлакатимиз ҳаётида йирик капитал ҳукмронлигига қарши, одамнинг одам томонидан эксплуатация қилинишидан халос бўлган жамият учун, социалистик Франция учун бутун куч-ғайратимиз билан қатъий кураш олиб боришимизга сира ҳам зид эмаслиги тамомила равшандир. Ҳеч ким бунга шубҳа қилмайди.

Азиз ўртоқ Брежнев!

Мамлакатингизга қайтиб борганингиздан кейин француз коммунистларининг, меҳнаткашлари ва демократларининг энг қизғин қардошлик саломини совет коммунистларига, бутун совет ҳалқига топширишингизни ва ҳар иккала халқларимиз ўртасидаги дўстликни, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликни, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун қўлимиздан келган ҳамма чорани кўражагимизни уларга айтиб беришингизни сиздан илтимос қилишга ижозат бергайсиз.

Яшасин Ленин намунаси ва таълимоти!

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин Француз—Совет дўстлиги ва ҳамкорлиги!

Яшасин социализм ва коммунизм!

Парижликлар ўртоқ Ж. Маршенинг нутқини зўр эътибор бериб тингладилар ва давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев микрофон олдига келади. Мари-Роз кўчасида гулдурос қарсаклар бошланади, табрик хитоблари янграйди.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Азиз дўстлар!

Ўртоқлар!

Қадрдон ўртоқ Марше!

Партиямизнинг ва бутун халқаро пролетариатнинг улуғ йўлбошчиси, Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин яшаган ва ишлаган квартирани келиб кўриб, қандай тўлқинланганлигимизни ҳаммангиз тушуниб турибсиз.

Совет кишисининг қалбига азиз бўлган бу жойни келиб кўриш имконияти яратиб берилганлиги учун миннатдормиз.

Совет коммунистлари, улуғ Лениннинг шогирдлари ва издошлари унинг васиятларини, унинг идеалларини муваффақиятли суратда амалга оширмоқдалар.

Ленин Франция халқини астойдил ҳурмат қилганлигини, унинг демократик ва революцион традицияларини қадрлаганлигини, Париж коммунасининг тарихий тажрибасини ва Француз пролетариатининг бошқа ҳаракатларини эътибор билан ўрганганлигини ҳамиша эсда тутамиз.

В. И. Лениннинг Парижда бўлиши билан боғлиқ бўлган ҳамма нарсаларга эҳтиёт билан қараб келаётганликлари учун француз коммунистларига, Франция Компартияси Марказий Комитетига катта раҳмат.

Яшасин совет ва француз халқларининг дўстлиги, СССР билан Франция ўртасидаги дўстлик!

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олинди. Шу ерда ҳозир бўлган кишилар «Яшасин Совет Иттифоқи!» деб ҳамда рус тилида, «Ура», «Тинчлик!», «Дўстлик!» деб хитоб қилдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев В. И. Лениннинг СССР халқ рассоми Н. В. Томский бронзадан ясаган скульптурасини музейга туҳфа қилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари музейни келиб кўрувчилар китобига шу сўзларни ёзиб қолдирди:

«Владимир Ильич Ленин уч йилдан кўпроқ вақт истиқомат қилган ва ишлаган оддий квартирани зўр иштиёқ билан кўздан кечирдик.

Ленин Россиядаги энг разил реакция йилларида бу ерда эмиграцияда яшаб, Россия пролетариати партиясини самодержавиега, помешчик ва капиталистларга қарши қатъий жангларга тайёрлаган эди.

Улуғ Лениннинг ҳаёти, ишлари ва номи билан боғланган ҳамма нарсалар совет коммунисти учун муқаддасдир. Биз халқаро ишчилар синфи йўлбошчисининг ёдгорлигини авайлаб сақлаб келаётганлиги учун Франция Компартиясига сидқидилдан ташаккур изҳор қиламиз.

Л. БРЕЖНЕВ».

В. И. Ленин музейини бориб кўриш, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Мари-Роз кўчасида Париж меҳнаткашларининг вакиллари билан қардошларча самимий учрашуви пролетар интернационализмининг, совет ва француз халқлари ўртасида мустаҳкамланиб бораётган дўстликнинг тўлқинлантирувчи намойишига айланди.

ЎЗБЕКИСТОН ШОЛИКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, янги беш йилликни биринчи йилида шолидан мўл ҳосил етиштирдилар, ҳосилни уюшқоқлик билан ўриб-йиғиб олиб, давлатга шоли сотиш планини муддатидан олдин, 28 октябрда бажардилар.

Тайёрлов пунктларига 129 минг тонна-ўтган йилнинг шу даврида тайёрланганидан ўн минг тонна кўп шоли етказиб берилди.

44 минг тоннадан кўпроқ шоли топширган Қорақалпоғистон АССР, 23 минг тонна шоли топшириб планни 118 процент бажарган Хоразм области, 23 минг тонна шоли топшириб, планни 113 процент бажарган Тошкент области, 16 минг тонна шоли топшириб планни 113 процент бажарган Сирдарё областининг шоликор хўжаликлари шоли тайёрлаш планининг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Андижон, Наманган, Фарғона, Самарқанд областларининг хўжаликлари давлатга шоли сотиш планини муваффақиятли бажардилар. Сурхондарё областининг колхоз ва совхозлари ҳам планни бажариш арафасида турибдилар.

Бу меҳнат ғалабасига КПСС Марказий Комитети ва Совет Ҳукуматнинг катта ёрдами туфайли, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб борганликлари туфайли эришилди. Республикада шоликорликни ривожлантириш юзасидан муҳим тадбирлар амалга оширилди. Ихтисослаштирилган шоликор совхозлар ташкил қилинди, колхоз ва совхозларда ана шу тармоқ ихтисослаштирилди.

Хўжаликлар илғор агротехникани қўллаиб, ҳамма жойда шолидан мўл ҳосил етиштирдилар. Янгиариқ районидаги Алхоразмий номли ихтисослашган совхоз, Сирдарё районидаги «Сирдарьинский» совхози, Гурлан районидаги «Коммунизм», Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», «Северний Маяк» колхозлари ҳар гектар ердан 45—55 центнердан шоли етиштирдилар. Юзлаб бригада ва звенолар эса ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнерга етказдилар ва ундан ҳам оширдилар.

Давлатга шоли сотиш давом этмоқда.

Бутун совет халқи сингари Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари ҳам Улуғ Октябрнинг 54 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўриб, давлатга шоли сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашмоқдалар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ОММАВИЙ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИ ТАЪМИНЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети аҳолининг эҳтиёжларини янада тўлиқ қондириш мақсадида «Оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришни таъминлаш чоралари тўғрисида» кенгайтирилган қарор қабул қилдилар.

СССР министрликлари, идораларига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар советларига 1971—1975 йиллар учун оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни 1970 йилга нисбатан 1,9 баравар кўпайтиришни кўзда тутувчи топшириқлар белгилаб берилди. Мебель ва пардоз қоғозлари, чинни-фаянс-шиша ва сирланган идишлар, ошхона асбоблари, соатлар, аравачали мотоциклар, спорт, қоғоз буюмлари, фото ва электр товарлар, мўйна, тўр парда ва момиқ-пат буюмлари, бош кийимлар, одеялолар, қалин сочиқлар, хотин-қизларнинг пардоз буюмлари ва бошқа оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади.

Қарорга биноан СССР министрликлари, идораларининг раҳбарлари ва иттифоқдош республикаларнинг министрлар советлари:

ишлаб турган корхоналарнинг қувватларидан тўлиқ фойдаланишни ҳамда мазкур вазифаларни бажариш учун зарур бўлган янги ишлаб чиқариш қувватларини вужудга келтиришни таъминлашлари;

оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни қисқа муддатда кўпайтиришга, уларнинг сифатини яхшилашга ва турларини янгилашга алоқадор масалаларни ҳал этиш учун министрликлар ва идораларнинг коллегиялари, аппарат ходимлари ҳамда корхоналарнинг раҳбарлари масъулиятини оширишлари;

корхоналар, илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик ва технология ташкилотлари коллективларининг бутун диққат-эътиборини анча мукаммал конструкциядаги ва замонавий моделдаги, янги истеъмол хусусиятларига эга бўлган, шунингдек, яхши пардоз берилган ва ўралган, истеъмолчиларнинг турли дидлари ва талабларига мос келадиган ҳамда шу соҳадаги жаҳон ютуқлари даражасида бўлган янги молларни ишлаб чиқишга, тайёрлашга ва ишлаб чиқаришни ташкил этишга қаратишлари лозим.

СССР ва иттифоқдош республикаларнинг министликлари ҳамда идораларининг раҳбарлари зиммасига қарорда кўзда тутилган топшириқларнинг бажарилиши учун, савдо ташкилотларининг буюртмаларига мувофиқ юқори сифатли оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ташкил этилиши учун шахсий масъулият, СССР савдо министри ва иттифоқдош республикаларнинг савдо министрлари зиммасига товарлар учун тақдим этилаётган буюртмаларнинг тўғрилиги учун шахсий масъулият юклатилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қайси идорага қарашли эканлигидан қатъий назар ҳар бир саноат корхонасида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришнинг аҳволини мунтазам равишда текшириб боришни таъминлаш ва аниқланган имкониятлардан аҳоли кўплаб талаб қилаётган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун фойдаланиш чораларини кўриш топширилди.

Қарорга мувофиқ СССР министрликларининг ва иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқариш қувватларини кўпайтиришни таъминлайдиган янги корхоналар қуриш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш соҳасидаги 1971—1975 йиллардаги вазифалари тасдиқланди. Ана шу корхоналарга серунум замонавий технология машина-ускуналари, автомат линиялар, комплектлаш буюмлари ва материалларни тайёрлаш ва етказиб беришни кўпайтириш белгиланди.

Қурилиш министрликлари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган корхоналар қурилишини яхшилашлари ва қувватларни ишга тушириш топшириқларининг белгиланган муддатларда ҳеч сўзсиз бажарилишини таминлашлари лозим. СССР госснаби зиммасига оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи қурилаётган ва реконструкция қилинаётган корхоналар ҳамда цехларни машина-ускуналар, кабел маҳсулоти ва контроль-ўлчов приборлари билан таъминлаш вазифаси топширилди.

СССР госпланига, СССР госснабига, СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига маданий-маиший буюмлар ва рўзғор ашёлари ишлаб чиқаришни корхоналар ишлаб чиқариш имкониятларини ва савдо ташкилотларининг заказларини ҳисобга олиб ишлаб чиқилган планга мувофиқ ана шундай моллар ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хомашё, материаллар ва комплектлаш буюмларини 1972 йилдан бошлаб ажратишни кўзда тутиш, пландан ташқари моддий ресурсларни аввало халқ истеъмоли молларини қўшимча равишда ишлаб чиқаришга ва бозор фондларини кўпайтиришга ажратиб бериш топширилди.

(Давоми 3-бетда).

МУСОБАҚА КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙСИН

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Кеча Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** доклад қилди.

— Совет кишиларининг энг катта байрами — Улуғ Октябрьнинг 54 йиллиги яқинлашиб келмоқда, — деди докладчи. — Бутун мамлакатимиз миқёсида бўлгани каби областимиз меҳнаткашлари ҳам бу улуғ байрамни муносиб кутиб олиш, КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун мусобақани кенг авж олдирмоқдалар.

Партия томонидан белгилаб берилган улуғвор вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларимизнинг фидокорона меҳнатлари катта роль ўйнамоқда. Шу боисдан ҳам КПСС XXIV съездида бизнинг иқтисодий программамиз кенг партиявий-ташкилий, сиёсий ва ғоявий, тарбиявий ишларнинг кучайтирилиши билан, социалистик тузумдаги катта-катта кучларни ҳаракатга келтирган ҳолда мустаҳкамланиши лозим, деб уқтирилган эди.

Социалистик мусобақанинг сарчашмаси бошида доҳиймиз В. И. Ленин турган эди. Шу сабабдан ҳам социалистик мусобақа ҳамиша ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришнинг, ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштиришнинг, кишиларни тарбиялаш ва уларни ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб қилишнинг самарали усулларидан бири бўлиб келди. КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисидаги» қарори партиямиз раҳбарлигининг янги, ёрқин намуналаридан бири бўлиб ҳисобланади. Бу қарор партия, совет, касаба союз ташкилотларига меҳнаткашларнинг ижодий активлигини кўтаришнинг янгича йўлларини кўрсатиб берди.

КПСС Марказий Комитети қарорида кўрсатилганидек, партия XXIV съезди қарорлари меҳнаткашларнинг куч ва ғайратини, ижодий ташаббусини ғоятда кўтариб юборди. Сўнгги йилларда эришилган муваффақиятларга ва съездолди социалисик мусобақасида қўлга киритилган тажрибаларга суянган халқ хўжалигимизнинг барча ходимлари XXIV съезд Директиваларида белгиланган давлат планлари ва топшириқларини муваффақиятли адо этишга киришдилар. Москваликлар ва ленинградликлар ташаббусига қўшилган меҳнаткашларимиз янги беш йилликнинг дастлабки йили планини муддатидан илгари бажаришга азму қарор қилдилар ва социалистик мусобақани кенг авж олдирдилар.

Тошкент ва Тошкент области меҳнаткашлари 1971 йил учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Йилнинг тамом бўлишига икки ой вақт қолган ҳозирги кунда мазкур мажбуриятларни бажарилиш соҳасидаги айрим якунларни айтиб ўтсак бўлади.

Шуни мамнуният билан таъкидлаш кераки, — дейди докладчи. — республикамиз пойтахти ва областимиз меҳнаткашлари янги беш йилликни янги-янги ютуқлар билан бошладилар. Саноат ходимлари тўққиз ойлик планни муддатидан илгари адо этдилар. Ўн ойлик топшириқ областимизнинг ҳамма шаҳарлари томонидан муваффақиятли бажарилди. Саноат корхоналари коллективлари прокат, кўмир, цемент, асбоцемент трубалари ва бошқа айрим маҳсулот турлари ишлаб чиқариш бўйича социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб бажардилар. Пўлат ва трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича мажбуриятлар ҳам бажарилай деб қолди. Меҳнат унумдорлиги тобора ошмоқда, маҳсулот таннархи камаймоқда.

Шунинг билан бир қаторда саноат корхоналари ишларида жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Агар барча корхоналар планларини ўз вақтида адо этиб, ишлаб чиқариш кўламини ва меҳнат унумдорлиги ўсишини камайтирмаганларида, кўрсаткичлар бу соҳалар бўйича бундан ҳам юқори бўлган бўлур эди. Январь-сентябрь ойларида 80 корхона меҳнат унумдорлиги планини бажармади, 82 корхона эса 1970 йил январь-сентябрь ойларига таққослаганда бир ишчи ҳисобига меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборди. Олмалиқ тоғ металлургия комбинати, «Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати, Тошкент трактор заводи, «Ташхимсельмаш» сингари корхоналар шулар жумласидандир.

Маҳсулотни реализация қилиш планларини бажара олмаётган корхоналар ҳам бор. Тўққиз ой мобайнида 47 корхона маҳсулот реализация қилиш планини бажармади.

Капитал қурилиш соҳасида ҳам жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари, — дейди сўнгра докладчи, — социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этиш йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Пахтакорларимиз катта зафар қучдилар. Область колхоз ва совхозлари муддатидан илгари, 16 октябрда давлатга пахта сотиш йиллик планини ва қўшимча топшириқни адо этдилар. Механизаторларимиз ҳам планни бажардилар. «Зангори кема» бункерларидан 227 минг тонна қимматли хом ашё тўкилди. Пахтакорларимиз шу кунларда ўзларининг юксак социалистик мажбуриятлари — 400 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмони учун кураш олиб бормоқдалар.

Ғаллакорларимиз, лубкорларимиз, сабзавоткорларимиз ҳам халқ хўжалик планларини ва социалистик мажбуриятларини адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар. Жун тайёрлаш, шоли топшириш планлари ҳам муваффақиятли уддаланди.

Ўтган йилга нисбатан моллар сони кўпайди, чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш, ҳар бир сигирдан сут соғиб олиш ва гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазни ошди. Бу қувончли кўрсаткичлар шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг фидокорона ижодий меҳнатидан далолат бериб турибди.

КПСС Марказий Комитети қарорида таъкидланганидек, социалистик мусобақагина омма орасида меҳнат кўтаринкилигини, ишга ижодий ёндошиш ҳислатларини туғдиради ва миллионлаб илғорларни, новаторларни, рационализаторлар ва ихтирочиларни етиштиради. Областимизнинг ўзидагина

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГДРГА ДЎСТОНА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил октябрь ойининг охирида дўстлик визити билан Германия Демократик Республикасига боради.

ЎРТОҚ А. Н. КОСИГИН КУБАДА

ГАВАНА, 27 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигиннинг Куба Республикасига дўстона визити давом этмоқда.

Бугун революция саройида ўртоқ А. Н. Косигин билан Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, революцион ҳукуматнинг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро ўртасида музокаралар бошланди.

* * *

Ўртоқ А. Н. Косигин Кубанинг миллий қаҳрамони Хосе Марти ёдгорлигига гулчамбар қўйди. Шу тантанали маросимда Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси ўртоқ Рамиро Вальдес ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

МУСОБАҚА КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙСИН

(Боши биринчи бетда).

социалистик мусобақада 620 мингдан кўпроқ ишчи ва хизматчилар иштирок этаётганлигини мамнуният билан қайд қилиб ўтишнинг ўзи кифоядир. Бу моддий бойлик ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасида ишлаётган кишиларнинг умумий сонига нисбатан 90 процентни ташкил этади. 315 мингдан кўпроқ ишлаб чиқариш илғори меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатига жалб этилган.

Қурилишларда, корхоналарда, колхоз ва совхозларда ҳақиқий меҳнат қаҳрамонлари жуда кўплаб топилади. Авиация заводи фрезерчиси Альбина Девятованинг номи областимиздан ташқарида ҳам маълум ва машҳур. Тошкент тўқимачилари Лидия Казанцева ва Евгения Губиналар ҳам ўз меҳнатлари билан шон-шуҳрат қозонмоқдалар.

Социалистик мусобақа янги формаларининг туғилиши — бизнинг замонамиз яратган ажойиб фазилатлардир. Ажойиб ташаббусларнинг бошловчилари бўлиб айрим илғорлар ва новаторларгина эмас, балки бутун бир коллективлар ҳам майдонга чиқмоқдалар. КПСС XXIV съезди директиваларини муваффақиятли амалга ошириш мақсадида илғор ишлаб чиқариш коллективлари ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, илмий-техникавий тараққиётни тезлаштиришга ва меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган қатор қўшимчаларни ўз мажбуриятларига киритдилар. Буни назарда тутиб, электрон техника, лак-бўёқ, Октябрь революцияси, Ўзбекистон металл заводлари коллективлари ва «Юлдуз» фирмаси ходимлари республикамиздаги қатор илғор корхоналар сингари беш йилликни муддатидан анча илгари бажаришга қарор қилдилар. Бу ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди.

Шунингдек Калинин районидаги «Ленин йўли» сабзавотчилик колхози, Оққўрғон районидаги Свердлов номли пахтачилик колхози ва «Қуйи Чирчиқ» боғдорчилик-виночилик совхози коллективлари ҳам оширилган мажбурият қабул қилдилар. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, бу хўжаликларнинг меҳнаткашлари ҳосилдорликни ошириш, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилиш билан меҳнат унумдорлигини кўпайтириш ҳисобига беш йиллик планни муддатидан илгари — тўрт йилда адо этишга аҳд қилдилар.

Бекобод районидаги «Победа» колхози, Оққўрғон районидаги «Москва», «Озод» Ҳамза номли колхозларнинг партия ташкилотлари ва правленелари ҳам қимматли ташаббус билан чиқдилар. Улар етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб олишга ва пахта тайёрлаш планини 20-25 иш кунида адо этишга сўз бердилар. Мазкур хўжаликларнинг коллективлари ва бошқа қатор илғор коллективлар ўз ваъдаларининг устидан чиқдилар.

Нотиқ Бекобод шаҳар партия ташкилотининг социалистик мусобақани ташкил этиш соҳасидаги тажрибалари тўғрисида тўхталар экан, Ф. Э. Дзержинский номли Бекобод цемент комбинати партия ва касаба союз ташкилотларининг социалистик мусобақага оқилона раҳбарлик қилаётганликларини таъкидлайди.

Вазифа шундан иборатки, — деб давом этади ўртоқ Мусахонов, — КПСС Марказий Комитети қарорида таъкидланганидек, фан-техника тараққиётини тезлаштириш соҳасида меҳнаткашларнинг активлигини ҳар томонлама оширишдир. Ҳар бир ишлаб чиқариш ва илмий ташкилотда омманинг ижодий ишлаш шарт-шароитларини тинмай ошириш, техник ва илмий консерватизмга, турғунликка қатъий муросасизлик кўрсатиш зарур. Социалистик мусобақа меҳнатни илмий ташкил этишни тобора такомиллаштириши зарур. Зотан ишда юксак кўрсаткичларга эришиш ижодий меҳнатнинг қанчалик яхши ташкил этилганлигига, меҳнат кўтаринкилигига боғлиқдир.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисидаги» қарорида Тошкент меҳнат унумдорлигини оширишнинг комплекс планлари асосида ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун ҳаракат кучайтирилган мамлакатимизнинг илғор саноат марказлари сифатида тилга олинади. Меҳнат унумдорлигини ошириш комплекс планларининг иш жойидаги аҳамияти жуда каттадир. Улар асбоб-ускуналарини модернизациялаш, юқори унумли қувватларни жорий этиш, кичик миқёсдаги механизацияни қўллаш, технологияни такомиллаштириш, ишчи вақтини тежаш, меҳнатни илмий ташкил этиш, ишчилар малакасини ошириш ва қўшимча касбларни эгаллашини кўзда тутади. Тошкент авиация заводи, «Ташсельмаш», «Ташкентткабель», «Ўзбекшахтострой» тресті ва бошқа қатор корхоналарнинг мазкур планлар соҳасидаги тажрибалари бу усулнинг самарадорлигидан далолат беради.

Социалистик мусобақа — меҳнаткашларнинг жонли, ижодий ишидир. КПСС Марказий Комитети ана шу оммавий ҳаракатнинг демократик негизларини изчиллик билан ривожлантириш, расмиятчиликка, бюрократларча муносабатда бўлишга дадил ҳотима бериш ҳамда меҳнат коллективларининг ролини кўтариш вазифасини қўймоқда. Мусобақани ташкил этишдаги ҳамма ишларда унинг ленинча принциплари: ошкоралик, натижаларни таққослаш, тажрибаларни амалий жиҳатдан такрорлаш имконияти ишончли компос бўлиб қолмоғи лозим.

Ана шу принципларни амалга ошириш, социалистик мусобақага кундалик раҳбарлик қилиш — партия ташкилотларининг энг асосий вазифаларидан бири. Областнинг кўпчилик партия ташкилотлари ишнинг ана шу муҳим соҳасини доимий назорат остига олганлар.

Бироқ, деб таъкидлади докладчи, шундай партия ва касаба союз ташкилотлари ҳам борки, улар социалистик мусобақа мазмунига чуқур кириб бормаётирлар, экономиканинг ҳозирги босқичдаги тараққиёти, энг аввало фан-техника тараққиёти илгари сураётган ва ўсиб бораётган талабларни ҳисобга олмаётирлар. Мусобақалашувчиларнинг куч-ғайрати меҳнат унумдорлигини ошириш суръатларини жадаллаштириш, янги техникани яратиш ва ўзлаштириш, маҳсулотларнинг янги хилларини яратиш, унинг сифатини яхшилаш, меҳнатни илмий асосда ташкил этишни жорий қилиш, кооперация йўли билан маҳсулот етказиб бериш планини ўз вақтида бажариш, ходимларнинг сонини кўпайтирмаган ҳолда ишлаб чиқаришнинг белгиланган ҳажмларига эришиш вазифаларига етарли даражада қаратилаётгани йўқ.

Тажриба шуни кўрсатиб турибдики, социалистик мусобақага тўраларча ва расмиятчилик билан муносабатда бўлинаётган жойларда одатда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳам жуда паст бўлмоқда.

Мусобақани ривожлантиришда, деб давом этди докладчи, рағбатлантириш чораларини тўғри қўллаш жуда муҳим. Айниқса, маънавий омилларга эътиборни кучайтириш зарур. Маънавий омиллар бизнинг олға қараб ҳаракат қилишимизда сафарбарлик кучига айланиб бормоқда. Айни вақтда маънавий омилларни моддий рағбатлантириш билан бирга моҳирона қўшиб олиб бориш ҳамда ана шу мақсадлар учун тегишли фондлардан тўғри фойдаланиш керак.

Партия Марказий Комитети ўз қарорида талаб қилганидек, социалистик мусобақадан кишиларни меҳнатга ва жамият мулкига коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш, ташаббускорликни янада ривожлантириш, ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларнинг ишлаб чиқариш ҳамда ижтимоий активлигини ошириш, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришга янада кенгроқ жалб этиш, юксак маънавий фазилатларни тарбиялаш, ҳамкорлик ва ўртоқларча ўзаро ёрдам муносабатларини, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш учун фойдаланиш зарур. Илғор тажрибани ўрганиш, умумлаштириш ва қўллаш ҳақида алоҳида ғамхўрлик кўрсатиш лозим.

Ҳозирги конкрет шароитда илғор тажрибани оммалаштиришнинг муҳим воситаси коммунистик меҳнат мактаблари, турли хил ишчи маҳоратини ошириш курслари ҳисобланади. Корхоналар, қурилиш ва транспорт партия, касаба союз ташкилотлари бундай мактаблар ва курсларнинг ишини ҳар томонлама яхшилашлари, такомиллаштириб боришлари ва тармоғини кенгайтиришлари, уларнинг фаолиятини доимий равишда ўз назоратларига олишлари зарур.

Социалистик мусобақада шартнома асослари катта аҳамиятга эга. Мана шу шартномада мусобақалашувчиларнинг аниқ марралари, унга эришиш йўллари белгиланган бўлиши керак. Бунда мусобақанинг бориши ва якунларини текшириб туриш ҳам катта самара беради.

Мусобақанинг асосий мақсадларидан бири мавжуд резервларни қидириб топиш ҳамда улардан социалистик мажбуриятни бажариш ва ошириб бажариш учун фойдаланишдан иборат. Айни вақтда шундай ҳоллар ҳам рўй бермоқдаки, айрим корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари ўзлари учун «енгил ҳаёт»ни таъминлаб олиб, ишлаб чиқаришнинг кўпгина резервларини яшириб турибдилар, мажбуриятларни белгилашда бу резервларни ҳисобга олмаётирлар, бу билан мусобақани кенг авж олдиришга тўсқинлик қилмоқдалар, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусига ғов бўлмоқдалар. Ўз имкониятларини ҳисоблашга қатъийроқ қараш, давлат манфаатлари ҳақида чинакамига қайғуриш лозим.

КПСС Марказий Комитети эътиборни социалистик мусобақани ташкил этишда хўжалик раҳбарлари, инженер-техник ходимлар, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг роли ва масъулиятини ошириш зарурлигига жалб қилди. Область касаба союзлари Совети, касаба союзларнинг область комитетлари манфаатдор идоралар билан биргаликда москваликлардан ўрнак олиб, инженер-техник ходимлар ўртасида корхоналарда техника тараққиётини ривожлантиришга қаратилган шахсий ижодий планларни ишлаб чиқиш ҳамда жорий этиш учун социалистик мусобақанинг шартларини белгилашлари ва ташкил этишлари керак. Худди шундай ишни қишлоқларда ҳам амалга ошириш зарур.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш вазифасини ҳал этишда илмий-тадқиқот, лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотлари етакчи роль ўйнайдилар. Бу ташкилотлар ходимларининг куч-ғайрати янги техника ва прогрессив технологияни ишлаб чиқиш ҳамда жорий этиш муддатларини қисқартириш, мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш, янги қувватларни лойиҳалаш ва ишга туширишни жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни, уни комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришни, асбоб-ускуналарни модернизация қилишни, меҳнат, ишлаб чиқариш ва бошқаришни ташкил этишни яхшилашга қаратилиши лозим.

Маҳсулот ишлаб чиқарилмайдиган соҳалардаги корхоналар ва ташкилотларда социалистик мусобақани яхшилаш учун жуда кўп иш қилиш керак.

Мусобақанинг кўлами ва даражаси, унинг таъсирчанлиги, ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, одамларни тарбиялашга кўрсатадиган таъсир кучи энг аввало партиявий раҳбарликка боғлиқ. Шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети қарорининг талабларига тўла мувофиқ ҳолда социалистик мусобақада коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлашлари, мусобақани ташкил этишни яхшилаш учун маъмуриятнинг фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан тўлароқ фойдаланишлари, мусобақани ривожлантириш учун омма ўртасида сиёсий ишларнинг турли-туман формаларини қўллашлари зарур.

Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш соҳасида область касаба союз органлари, комсомол ташкилотлари олдида катта вазифалар турибди. Айниқса кадрларнинг, кенг меҳнаткашлар оммасининг иқтисодий билимларини оширишга эътиборни кучайтириш керак.

Мусобақа масалаларини ёритишда область, шаҳар ва район газеталари, область ва маҳаллий радио эшиттириш редакциялари кўп иш қилишлари зарур.

КПСС Марказий Комитети ўз қарорида ишчилар ва колхозчиларни, инженерлар ва техникларни, қишлоқ хўжалик мутахассислари, хизматчилар, фан ва маданият ходимларини, барча меҳнаткашларни социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга, ўз куч-ғайратлари ва билимларини халқ хўжалик планлари, КПСС XXIV съезди қарорлари, коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли бажаришга қаратишга даъват этди.

Пировардида докладчи бундай деди:— Жонажон партиямиз белгилаб берган ҳамма вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун Тошкент области коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ўз куч-ғайратларини аямайдилар деб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтиришга рухсат бергайсиз.

М. М. Мусахонов доклади юзасидан музокаралар бошланди. Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **А. Ғуломов**га сўз берилади.

— Ангрен шаҳри меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини жанговар программа сифатида қабул қилдилар. Кўпгина корхоналарнинг коллективлари беш йиллик планни тўрт ярим йилда бажаришга қарор қилдилар. Тошкент авиация заводининг фрезерчиси, СССР Олий Совети депутати А. Девятованинг ташаббуси кенг қулоч ёйди.

Шаҳар партия комитети илғорлар тажрибасини кенг ёйишга ҳар доим эътибор бериб келмоқда. Шаҳар партия комитети ва ижроия комитетининг учта кўчма Қизил байроғи таъсис этилган. Улар ҳар кварталда энг яхши саноат корхоналари, қурилишлари ва транспорт ташкилотларига берилади. Ҳар ўн кунликда шаҳар партия комитети социалистик мусобақанинг боришини таҳлил қилади, айрим корхоналар қолоқлигининг сабабларини аниқлайди ва уларни йўқотиш чораларини кўради. «Средазуголь» комбинати корхоналарида «Ўз касбининг устаси» номини олиш учун бошланган социалистик мусобақа тажрибаси диққатга сазовордир.

Нотиқ социалистик мусобақага раҳбарлик қилишда йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида гапиради. Жумладан у, маънавий рағбатлантиришни моддий рағбатлантириш билан қўшиб олиб бориш яхши натижалар беради, дейди.

Чирчиқ электрохимия комбинатининг аппаратчиси **Н. М. Гузенко** ўз сўзида маҳсулот сифатини оширишда социалистик мусобақанинг роли ҳақида тўхталди. Бизнинг цехимизда, — деди у, — 99,3 процент маҳсулот биринчи кўрсатишдаёқ қабул қилинади. Маҳсулот сифати учун ҳамма жавобгардир. Бизнинг смена ҳафтанинг бир кунида иқтисод қилинган хом ашё ва материаллар ҳисобига ишлайди. Бу ташаббус комбинатнинг барча цехларида қўллаб-қувватланди.

Механизаторлар ва барча пахтакорлар ўртасида олиб борилган социалистик мусобақа ҳақида Бекобод районидаги «Победа» колхози партия ташкилотининг секретари **П. Рисбоев** батафсил тўхталди. Бу ерда социалистик мусобақа ошкоралигини таъминлаш мақсадида махсус бюллетень чиқарилади. Дала шийпонлари кўргазмали агитация билан кўнгилдагидек жиҳозланган. Агитатор ва сиёсий информациячилар ўз мавзуларини социалистик мусобақани яхши ташкил этишга, илғорлар тажрибасини кенг тарғиб қилишга бағишламоқдалар.

Минбарда Ҳамза район партия комитетининг биринчи секретари **Т. Э. Эргашев.**

— Район саноатчилари, — деди у, — ўн ойлик планни 20 октябрда бажардилар. Шаҳар партия комитети ва ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи учинчи квартал бўйича мусобақа якунларига қараб бизларга берилди. Қўлга киритилган ютуқлар чегара эмас. Район меҳнаткашлари қўшимча социалистик мажбурият қабул қилдилар. Улар йиллик планни 20 декабргача бажариш ва пландан ташқари кўплаб маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Социалистик мусобақа ютуқларга ютуқлар қўшмоқда. 32 цех ва юзлаб бригадалар коммунистик меҳнат коллективи шарафли номини олишга сазовор бўлдилар.

Қишлоқ меҳнаткашларига оталиқ ёрдами бериш кучайтирилмоқда. Шу кунларда 5 мингга яқин киши пахта теримида иштирок этмоқда. Юз киши «зангори кема»ларни бошқармоқда. Т. Э. Эргашев социалистик мусобақани ташкил этишда йўл қўйилаётган айрим камчиликлар ҳақида тўхталди. Социалистик мусобақа ошкоралигини таъминлаш, маҳсулот сифати учун кураш ва унинг таннархини камайтириш соҳасида ҳали анча ишлар амалга оширилиши лозим.

Область касаба союзлари Советининг секретари **А. В. Браилов** областда социалистик мусобақани ташкил этиш тажрибалари ҳақида гапирди. Кейинги вақтларда,—деди у, — социалистик мусобақа формалари такомиллаштирилмоқда. Жумладан касблар бўйича, «Моҳир қўлли уста» номлари учун мусобақалашиш тобора кенгаймоқда. Бизнингча, стол атрофида ишчанлик руҳида баҳслашиш катта фойда келтирмоқда. Мана шундай учрашув яқинда «Ташкентская правда» газетаси ва область касаба союзлари Совети ташаббуси билан ташкил этилди. Социалистик мусобақа формаларини такомиллаштириш, уни ташкил этишнинг йўллари ҳақида батафсил гап юритилди.

Шундан сўнг А. В. Браилов рационализатор ва ихтирочилар ишига раҳбарликни яхшилаш ҳақида сўзлади. Бу ҳаракатда ҳозир 37 минг киши иштирок этмоқда. Зийрак ақл эгалари, янги техника ижодкорлари ҳақида партия ва касаба союз ташкилотлари ҳар доим ғамхўрлик қилишлари ва уларга ёрдам беришлари зарур. Тошкент авиация заводида бу иш яхши йўлга қўйилган. Корхонада рационализатор ва ихтирочиларнинг жамоат кўриги ўтказилиб турилади. Бундай кўриклар Чирчиқ электрохимия комбинати ва бошқа корхоналарда ҳам тажрибадан ўтмоқда.

Лекин кўпгина корхоналарда рационализаторлик ҳаракатини кучайтириш ҳақида кўнгилдагидек ғамхўрлик қилинмайди. Айниқса бу иш озиқ-овқат саноати корхоналарида, областдаги кўпгина хўжаликларда яхши йўлга қўйилмаган.

Пленум иштирокчилари Тошкент асбобсозлик заводининг слесари **Т. Солиҳов**нинг сўзларини диққат билан эшитдилар.

— Мен ишлаётган участкада 120 киши меҳнат қилади. Ишчилар КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини активлик билан муҳокама қилдилар. Қимматли таклифлар киритилди. Масалан, бизлар қўшимча касбларни эгаллашга, маҳсулот сифати учун мусобақани кучайтириб, биринчи кўрсатувдаёқ маҳсулотни ўтказишга эришишга қарор қилдик. Коллективимизда 38 ишчи беш йилликни тўрт йилу саккиз ойда бажаришга, 15 киши қўшимча касбларни эгаллашга аҳд қилишди.

Менинг ўзим беш йилликни тўрт йилу олти ойда адо этишга, бешта рационализаторлик таклифи киритишга ва уч ёш ишчини слесарлик касбига ўргатишга сўз бераман.

Юқори Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари **И. И. Ладушкин** ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиш тўғрисида гапиради.

— Районимиз пахта, луб ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда катта ютуқларга эришди. Уларнинг ҳаммаси социалистик мусобақада қўлга киритилди. Лекин пахта, луб, дон, гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштиришда ҳамон барча имкониятлардан фойдаланилмаётир.

— Пойтахт областимиз комсомоллари, ёш йигит ва қизлари,— деди ўз сўзида область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. У. Исҳоқов,** — КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини қизғин маъқулламоқдалар. Юзлаб комсомол ёшлар бригадаси Тошкент авиация заводи фрезерчиси Альбина Девятованинг ташаббусига қўшилдилар. Кўпгина ёшларимиз вақтдан тежаб фойдаланиш кўригида қатнашмоқдалар. Бу кўрик «Ўзбекхиммаш», экскаватор заводи, «Ўзбекшахтострой» трестида яхши ўтмоқда.

Афсуски, кўпгина комсомол комитетлари социалистик мусобақани ташкил этишга, якунлар ясашга, мусобақа ошкоралигини таъминлашга, илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилишга ҳамон яхши эътибор бермаётирлар.

Пленумда «Ўзбекистон КП Марказий Комитети IV пленуми қарорлари асосида областда капитал қурилишни яхшилаш ва фойдаланишга топширилган ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштиришни тезлаштириш бўйича чоралар ҳақида» область партия комитетининг секретари **Н. И. Малихин** доклад қилди.

Докладчи аввало тўққизинчи беш йилликда область бинокорлик ва монтажчи ташкилотлари олдида турган аниқ вазифалар ҳақида тўхталди. СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани бўйича КПСС XXIV съезди Директиваларида Тошкент областида муҳим саноат тармоқларини ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш назарда тутилган. Чорвоқ сув электр станцияси қурилиши тугалланиши, 144 минг киловатт қувватли Хўжакент ва Ғазалкент ГЭСлари қурилиши бошланиши, Тошкент ГРЭСи ва Сирдарё ГРЭСи ўртасида 550 киловольт кучланишли электр узатиш линияси қурилиши керак. Ўзбекистон металлургия заводини, Олмалиқ кон-металлургия комбинатини реконструкция қилиш мўлжалланган. Бу комбинатда рух ва мис ишлаб чиқариш бўйича қувватлар оширилади. Олмалиқ химия заводининг иккинчи навбати ва Ангренда олтин саралаш фабрикаси қад кўтаради, йирик резина комбинати қурилиши бошланади.

Ўзбекистон пойтахтида метрополитен қурилиши ҳақида яқинда қабул қилинган қарор КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг республикамиз эҳтиёжларини қондириш ҳақида қилаётган катта ғамхўрлигининг ёрқин ифодасидир. Тошкент метросининг биринчи навбати қурилишини 1972 йилда бошлашга қарор қилинди.

Мамлакатимизда висмут маъдани қазиб чиқариш бўйича биринчи корхона — Устарасой висмут конини қуриш бошланади.

Шунингдек, пиво-алкоголсиз ичимликлар комбинати қуриш, Ўртаовул гўшт комбинати ва бошқа қатор озиқ-овқат ҳамда маҳаллий саноат корхоналари қурилишини тугаллаш назарда тутилган. 20 та совхоз—сут тайёрлаш, бузоқларни ўстириш ва бўрдоқига боқиш ҳамда тўртта чўчқачилик комплекслари қурилади.

Область шаҳарлари ва посёлкалари шу жумладан, Тошкент шаҳридаги капитал қурилиши учун кўп миқдорда маблағ сарфланади.

Докладчи областда капитал қурилишнинг боришини изоҳлаб, дейдики, кўпгина қурилиш трестларининг коллективлари партия ташкилотлари раҳбарлигида қурилиш-монтаж ишлари планларининг муддатидан илгари бажарилишини таъминлаб, объектларни фойдаланишга топшириш муддатларини қисқартирмоқдалар. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг «Ўзбекшахтострой», 6-трестлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиш министрлигининг 23-тресті, «Главташкентстрой»нинг 3-, 159-қурилиш трестлари ҳамда уйсозлик комбинати, «Ташоблколхозстрой» трестлари 1971 йилнинг ўн ойлик қурилиш-монтаж ишлари планини ошириб бажардилар. Чорвоқ ГЭСининг 2-гидроагрегати, Оҳангарон дарёсининг ўзанини кўмир разрезидан узоқлаштириш учун тоннеллар ва гидротехника иншоотлари, Қорасув пахта тозалаш заводи каби йирик саноат объектлари, 60 километрдан кўпроқ юксак кучланишли электр узатиш линиялари фойдаланишга топширилди. Узунлиги 29 километр бўлган Тошкент—Янгийўл электрлаштирилган темир йўл участкаси ишга туширилди. Бу Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмасини электрлаштириш плани бўйича амалга оширилган дастлабки ишдир. Ҳамза нон заводи, Шредер номли институтнинг ишлаб чиқариш бинолар ва Тошкент шаҳрида маиший хизмат кўрсатиш комбинати барпо этилди. Қатор маданий-маиший ва савдо объектлари, коммунал хўжалик объектлари қурилди.

Докладчи бинокорлик, монтажчи, лойиҳалаш ташкилотлари ва буюртмачи идоралар ишидаги мавжуд камчиликлар ҳақида батафсил тўхталди.

Капитал маблағ сарфлаш тўққиз ойлик плани бор-йўғи 86 процент, шу жумладан, қурилиш-монтаж ишлари плани 90 процент бажарилди. 63,1 миллион сўмлик капитал маблағлар ўзлаштирилмай қолди. 35,9 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилмади. Уй-жойларни фойдаланишга топшириш плани фақатгина 87 процент, шу жумладан, Тошкент шаҳри бўйича 84 процент бажарилди.

Мавжуд 23 та қурилиш трестининг 10 таси бош пудрат бўйича, шу жумладан, «Главташкентстрой»нинг 6 та тресті бош пудрат бўйича планларни бажармади. Ўз кучлари билан иш бажариш планини 11 трест, шу жумладан, «Главташкентстрой»нинг 9 та тресті адо этмади.

Сўнгги йилларда қурилиш давомлигининг норматив муддатларига риоя қилмаётган объектлар сони кўпаймоқда. Тошкентдаги ва «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикалари, 2-тикувчилик фабрикаси ва Тошкентда 2-пойафзал фабрикаси ва бошқа қатор саноат корхоналари қурилиши узоқ муддатга судралиб кетди. Уй-жой, социал-маиший ва маданий хизмат кўрсатувчи объектлар қурилиш муддатларининг судралаётганлиги ҳам ташвиш туғдирмоқда.

Олмалиқ шаҳрида теплотрасса ва қозонхона қурилиши, Бекобод районидаги Олмазор, Оржоникидзе районидаги Қибрай посёлкаларида район қозонхоналарини, Чирчиқда теплотрасса қуриш бўйича ишлар ҳам сусткашлик билан олиб бориляпти.

Қурилишнинг барча қатнашчилари бир-бирлари билан жуда яқин алоқада бўлганларидагина қурилишни муваффақиятли олиб бориш мумкин. Докладчи ўз мажбуриятларини бажаришга совуққонлик билан қараётган, лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш, маблағ ажратиш ва қурилишларни асбоб-ускуналар ҳамда махсус материаллар билан таъминлаш ҳақида қўйғурмаган ҳолда ўз объектларини ҳар қандай йўл билан қурилиш планига киритишга уринаётган буюртмачи ташкилотларни танқид қилди.

КПСС XXIV съезди Директиваларида белгиланган капитал маблағлар самарадорлигини оширишнинг асосий йўли объектларни қуриш муддатларини камайтириш, уларни юқори сифат билан ўз вақтида фойдаланишга топшириш, ҳамда тугалланмаган қурилиш ҳажмини қисқартиришдан иборат.

Капитал қурилишни такомиллаштириш XXIV съезд қарорлари белгилаб берган йўлдан, техника тараққиёти ва меҳнат унумдорлигини ошириш йўлидан олиб борилиши керак. Қурилиш ташкилотлари бу соҳада муайян ишлар қилмоқдалар, лекин катта резервлар ҳамон фойдаланилмай қолмоқда.

Мисол учун йирик ҳажмли элементлар, узеллар, панеллар, блоклар, шунингдек завод шароитида тайёрланган тўла йиғма тўсиқ конструкцияларидан қурилаётган объектларни олиб кўрайлик. Уй-жой қурилишида бундай усулни қўллаш йилдан-йилга кўпаймоқда. Бироқ, бу усул социал-маданий ва маиший объектлар, шунингдек ишлаб чиқариш ва қишлоқ хўжалик объектларини қуришда суст жорий этилмоқда.

Докладда капитал қурилишни бошқариш ва планлаштириш системасини такомиллаштиришга катта эътибор берилди. Областда хўжаликни бошқаришнинг янги методига «Ўзбекшахтострой», «Ташоблсельстрой» ва «Ташоблколхозстрой» трестлари ўтдилар. Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтишнинг илк натижалари хўжалик ислоҳотининг катта афзалликларини яққол кўрсатиб турибди. Айни вақтда қурилишда ислоҳотни кенг жорий этишга тўсқинлик қилаётган камчиликлар ҳам маълум бўлиб қолди. Ана шундай камчиликлардан бири капитал маблағларни планлаштиришда белгиланган тартибнинг бузилаётганлигидир. Зарур лойиҳа-смета ҳужжатлари бўлмаган, маблағ ва асбоб-ускуналар билан таъминланмаган жуда кўп объектларни 1971 йил қурилиш планига киритиш ҳоллари содир бўлди. Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги, бинокорлик материаллари саноати, Тошкент шаҳар ижроия комитети ва бир қатор ташкилотлар қурилаётган объектларнинг лойиҳа-смета ҳужжаларини етказиб беришни кечиктириб юбормоқдалар. Баъзи ҳолларда буюртмачилар пудратчи ташкилотлар билан ўзаро ҳисоб-китоб қилишни пайсалга солмоқдалар.

Капитал маблағлар самарадорлигини ошириш бутун диққат-эътиборни, одам ва моддий-техника ресурсларини давлат планларини ҳеч сўзсиз бажаришга қаратилган қатъий белгилаб қўйилган йўлга жалб этишни тақозо қилади. Бироқ, кўпчилик қурилишларда поток ва тармоқ графиклари тез-тез бузилмоқда, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш суст жорий қилинмоқда, илғор методлар мактаблари яхши ишламаётир, энг яхши ишчилар, бригадалар, участкалар, қурилиш бошқармаларининг тажрибаларини айрибошлаш қониқарсиз йўлга қўйилган.

Тўққизинчи беш йилликка мўлжалланган Директиваларда қурилишнинг сифатини ошириш зарурлиги алоҳида таъкидланган. Бу масала лойиҳалаш ишларининг сифати билан чамбарчас боғлиқ. Агар лойиҳа сифатсиз тайёрланган бўлса, у ҳолда қурилиш суръатлари ва иншоотнинг сифатига ҳам путур етади.

Қурилишнинг норматив муддатларига риоя қилишда фақат бинокорлар ва монтажчиларгина эмас, балки лойиҳачилар ҳам жавобгардирлар. Буни лойиҳалаш институтларининг раҳбарлари ва партия ташкилотлари ҳамиша ёдда тутишлари керак. Тайёрланаётган лойиҳаларнинг сифатини яхшилаш бўйича ишларни кучайтириш зарур.

Қурилиш-монтаж ишларининг сифати техника тараққиёти учун, капитал маблағлар самарадорлигини ошириш учун курашнинг энг олдинги маррасида бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Кўпчилик қурилишларнинг партия ташкилотлари ана шу муҳим иш соҳасини доимий назорат остига олиб, ўз коллективларининг юксак маркасини кўз қорачиғидай сақлаб келмоқдалар. Тошкент, Ангрен, Чирчиқ, Олмалиқ шаҳарлари, Янгийўл райони ва бошқа жойлардаги кўпчилик бинолар юқори баҳолар билан топширилди. Айни вақтда бир қатор объектларда ишда сифатсизлик ва бракка йўл қўйилмоқда. Шу йилнинг ўзида «Главташкентстрой»да бракка йўл қўйилганлиги сабабли 18 объект қурилиши тўхтатилди. Бу гап қурилиш индустрияси ва бинокорлик материаллари саноати корхоналарига ҳам томомила тегишлидир. Бу корхоналарда чиқарилаётган маҳсулот сифати ҳақида қурилиш ташкилотлари ва архитектура-қурилиш назорати органлари томонидан кўплаб рекламация ва норозиликлар тушмоқда. Бундай аҳволга бутунлай барҳам бериш керак.

Ҳозирги вақтда капитал қурилишга қўйилаётган янги талаблар ва қурилишнинг жуда катта миқёслари ҳамма жойда партия раҳбарлигини яхшилашни тақозо этмоқда. Область қурилиш ташкилотлари коллективларида коммунистлар сони ўсиб бормоқда.

Партия ташкилотларининг бурчи коммунистларни қурилишнинг ҳамма бўғинларига тўғри жойлаштириш, коллективларнинг раҳбарлари қилиб, ўз олдиларига қўйилган вазифаларни ҳал этишга қодир бўлган кишиларни тайинлашдан иборат. Шунга эришиш кераккки, шаҳар ва район партия комитетлари ҳар бир қурилишнинг ишига, коллектив ҳаётига чуқур кириб борсинлар, ҳар бир қурилиш майдонида бир меърда, уюшқоқлик ва аниқлик билан ишлашни таъминлаш учун ҳар жиҳатдан ёрдам берсинлар.

Шундан сўнг докладчи янги қурилаётган объектларда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш масаласига тўхталди.

Областда беш йиллик мобайнида асосий саноат-ишлаб чиқариш фондлари 10,1 процент кўпайди. Химия саноати, рангли металлургия, бинокорлик материаллари саноати, озиқ-овқат саноати корхоналарида асосий фондлар юксак суръатлар билан ўсди.

Шу билан бирга бир қатор тармоқларда, шунингдек кўпчилик корхоналарда 1970 йили фондлар унумдорлиги камайиб кетди. Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари асосий фондларнинг ўсиш суръатларидан орқада қолмоқда.

Афсуски, барча бошланғич партия ташкилотлари, район ва шаҳар партия комитетлари ҳам лойиҳанинг чала тузилишида, қурилишдаги пала-партишликда, асбоб-ускуналарни ўрнатишда камчиликларнинг содир бўлишида айбдор ҳисобланган раҳбарларга нисбатан юксак талабчанлик кўрсатмаётирлар.

Ҳар бир объектда ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш учун курашнинг муҳим аҳамиятга эга эканлигига шаҳар ва район партия комитетлари, кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари томонидан етарли баҳо берилмаслик ҳолларини тугатиш керак. Бу ишга фақат қурилиш ташкилотлари коллективларинигина эмас, балки барча саноат корхоналарининг коллективларини ҳам сафарбар этиш зарур.

Асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни яхшилаш область партия ташкилотининг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади. Бироқ, асосий фондларнинг актив қисмидан ҳозирча тўла фойдаланилаётгани йўқ.

Бундай аҳволнинг содир бўлишига сабаб малакали кадрларнинг етишмаётганлигидир. Бу ишда биринчи навбатда корхоналарнинг партия ташкилотлари ва раҳбарлари айблидирлар. Чунки, улар уй-жой, болалар муассасалари ҳамда ҳунар-техника билим юртлари бинолари қурилишида орқада қолишнинг нақадар хавфли эканлигини тўғри баҳолай олмадилар. Асосий куч ва маблағлар узоқ вақт мобайнида ишлаб чиқариш корпусларига жалб қилинди, уй-жой ва бошқа объектлар эса охирги навбатда қурилди. Шунинг натижасида биз корхоналарни ишчи кучи билан таъминлаш масаласига такрор ва такрор қайтишга, бу масалани ҳамиша диққат эътиборимизда тутишга мажбур бўлмоқдамиз.

Янги корхоналарда ҳозирча кам эътибор берилаётган муҳим проблемалардан бири меҳнат унумдорлиги, маҳсулот таннархи бўйича лойиҳада кўзда тутилган кўрсаткичга эришилмаётганлигидир. Бир қатор янги қурилишларда ҳатто маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича қувватни тўла ўзлаштирилган пайтда ҳам меҳнат унумдорлиги кўрсаткичи лойиҳада кўзда тутилганига нисбатан 70—80 порцентни, буюмларнинг таннархи эса лойиҳадагига қараганда 20—30 процентни ташкил этади.

КПСС Марказий Комитети «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида мавжуд корхоналарнинг қувватларидан фойдаланишни яхшилаш асосида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш зарурлигини, бу иш беш йиллик планни бажариш йўлида бошланган мусобақанинг барча қатнашчилари учун жанговар программа эканлигини яна бир бор таъкидлади.

Қурилиш муддатларини камайтириш ва фойдаланишга топширилган янги объектларнинг лойиҳадаги қувватларини ўзлаштириш — бу, иқтисодий тараққиётнинг асосий проблемаси ҳисобланган капитал маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини оширишнинг икки босқичи, икки йўналиши бўлиб, областимиздаги барча партия ташкилотлари ўз ишларини ҳеч бўшаштирмай ана шу йўналишда олиб боришлари талаб қилинади.

Пировардида докладчи КПСС XXIV съезди қарорларида белгиланган муҳим вазифаларни бажариш учун курашда область коммунистлари, область, шаҳар ва район партия комитетлари раҳбарлигида авангардлик кўрсатадилар, деб ишонч билдирди.

Ўртоқ Н. И. Малихин доклади юзасидан музокараларда сўзга чиққан нотиқлар меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этишни яхшилаш имкониятлари, шу асосда капитал маблағ сарфлашнинг самарадорлигини ошириш, қурилаётган объектларни фойдаланишга топширишни тезлаштириш ҳақида гапирдилар. Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Б. Аббосов,** «Ўзбекшахтострой» тресті комсомол-ёшлар бригадасининг бўёқчиси **Л. Ткаченко** ўз нутқларини шу масалаларга бағишладилар.

«Главстройиндустрия»га қарашли 2-темир-бетон буюмлари заводи слесари **В. Васильев** ва «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси партия комитетининг секретари **А. Ахмановалар** ўз коллективларининг ишлари ҳақида ҳикоя қилиб, корхоналарни реконструкция қилиш ишларини суст олиб бораётган қурувчиларни танқид қилдилар. Бу маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, социалистик мажбуриятларни бажаришга ҳалақит бермоқда.

Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари **П .Юсупов** ўз нутқини Оржоникидзе район марказини ободонлаштириш, теплица хўжалигини ривожлантириш ва шу ишлар билан шуғулланаётган қурилиш ташкилотлари фаолиятидаги камчиликларга бағишлади.

Музокарада иштирок этган нотиқлар хўжалик юритишнинг янги шароитларида қурилиш ташкилотларининг фаолияти, планлаштириш, қурилишларни лойиҳа-смета ҳужжатлари билан таъминлашдаги нуқсонлар, моддий-техника таъминотини яхшилаш, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани ривожлантириш масалаларига катта эътибор бердилар. «ЧарвакГЭСстрой» бошқармаси бошлиғи **С. Садовский,** «Главташкентстрой»га қарашли 159-қурилиш тресті бирлашган қурилиш касаба союз комитетининг раиси **Р. Салимов** ва «Главташкентстрой» бошлиғи **В. Маркинлар** шулар ҳақида гапирдилар.

Пленум охирида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. Мусахонов** нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан кенгайтирилган қарорлар қабул қилинди.

ФРАНЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИ ШАРАФИГА

ПАРИЖ, 27 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев бугун Франция Ташқи ишлар министрлиги саройида Франция Республикасининг президенти Ж. Помпиду шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Франция ҳукуматининг аъзолари ва бошқа расмий кишилар ҳам ҳозир бўлишди.

Совет томонидан Л. И. Брежнев билан биргаликда Францияда меҳмон бўлиб турган расмий кишилар ҳозир бўлишди.

Л. И. Брежнев шу ерда ҳозир бўлган кишиларга нутқ билан мурожаат қилди.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам президент жаноблари ва Помпиду хоним!

Хонимлар ва жаноблар! Ўртоқлар!

Мен бугун Франция Республикасининг президентини ва барча француз дўстларимизни меҳмонларимиз сифатида табриклашимдан ғоят мамнунман.

Биз шу кунларда ажойиб пойтахтингиз билан танишдик, бу ерда бизга нисбатан кўрсатилган меҳмондўстлик ва эътиборни тўлиқ ҳис этдик. Франция диёридаги учрашувларимиз самимий дўстлик вазиятида ўтмоқда. Франция президенти билан ва Франциянинг бошқа давлат арбоблари билан суҳбатларимиз самимий ва ишчанлик вазиятида ўтганлигини хурсандчилик билан қайд қиламиз. Буларнинг ҳаммаси Совет-Франция муносабатларининг юксак даражасига, улар тараққиётининг шаҳдам одимларига мосдир.

Совет ҳукуматининг биринчи бошлиғи Владимир Ильич Ленин 1922 йилда Совет Россиясининг Франция билан яқинлашуви айни муддао эканлиги тўғрисида гапирган эди. Ҳозирги кунда бу яқинлашув реал бир нарса бўлиб қолди ва мамлакатларимиз ҳамда халқларимиз ўртасидаги ҳар томонлама алоқанинг чуқур мазмуни билан бойиди. Бунда СССР билан Франция гарчи турли ижтимоий системаларга мансуб бўлсалар ҳам ўз ҳамкорлигини кучайтириб бораётганлиги фактидан келиб чиқадиган ва ўзига хос бўлган кўпгина янгиликлар бор. Шу маънода олиб қараганда Совет-Франция муносабатлари яхши ўрнак бўлиб хизмат қилаолади.

Аввало, тинчликни мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш Совет Иттифоқи билан Францияни бирлаштириб турибди. Тинчликка интилиш ер юзидаги барча халқларни бир-бири билан иноқлаштиради, реалистик фикр юритувчи сиёсий арбобларни яқинлаштиради. Бу эса Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретарининг Франция президенти билан учрашувини табиий бир холатга айлантирди. Мамлакатларимизнинг кескинликни юмшатиш ва барча халқаро проблемаларни тинч ҳал этиш манфаатларини кўзлаб қилаётган ҳаракатлари ҳозирги жаҳонда шубҳасиз, салмоқли ижобий омилдир.

Иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш соҳасида ҳам кўп иш қилинди. Ана шу ҳамкорлик туфайли савдо-сотиқ ривожланиб бориши билан бирга ҳозирги кунда ядро физикаси соҳасида биргаликда тадқиқот ишлари ҳам олиб борилмоқда ва Совет Иттифоқида Франция атом электростанциялари учун табиий уран тайёрланмоқда, космосда — «Луноход»да, планеталараро «Марс-3» станциясида биргаликда экспериментлар ўтказилмоқда ва бошқа кўп ишлар қилинмоқда. Бизнинг фан соҳасидаги алоқаларимиз халқларимизнинг фикру-зикри бир-бирига мос бўлиб тушган нарсани — уларнинг келгусида дўстликка интилишларини ифода этади.

Бошқа соҳаларда ҳам ҳамкорлигимиз учун жуда кенг имкониятлар бор. Давлат арбоблари ўртасидаги алоқалар, парламент аъзоларининг учрашувлари, жамоатчилик йўли билан қилинаётган алоқалар, ҳарбийларнинг алоқалари, кенг кўламдаги маданий муносабат тобора кучайиб бормоқда. Буларнинг ҳаммаси бизни қувонтирмай қола олмайди.

Ҳозирги вақтда муносабатларимизни янада ривожлантириш учун муҳим бўлган нарса нимадан иборат? Бизнинг фикримизча, аввало белгиланган планларни амалга ошириш учун жиддий иш олиб бориш, тузилган битимларни амалда рўёбга чиқариш талаб этилади. Бу—катта вазифадир Айни вақтда бир жойда тўхтаб қолмасликни, раҳна солинишига ёки турғунлик рўй беришига йўл қўймасликни истар эдик. Биз алоқанинг тобора ривож топган формаларига ўтиш, тинчлик манфаатлари йўлида ўзаро қилинадиган ҳаракатларимизнинг кучайтиришни мамлакатларимиз ўртасида таркиб топаётган мустаҳкам ҳамкорликнинг ҳаётийлиги учун ғаров деб биламиз. Совет Иттифоқи бошқа мамлакатлар билан муносабатларимиз қандай таркиб топишига ва халқаро майдондаги гап — сўзлар шакли қай тариқа ўзгаришига қарамай, ўзи танлаб олган йўлдан бундан буён ҳам боришга қатъий қарор бергандир.

Биз Франция билан иқтисодий алоқаларни янада кучайтиришга, катта лойиҳаларнинг амалга оширилишини, Совет-Франция савдо-сотиғини ўстиришни 10 йил ҳатто 20 йил олдин таъминлаб қўядиган чораларни кўришга тайёрмиз.

Биз СССР ва Франция жамоатчилик фикрида самимийлик ва ҳамжиҳатлик туйғуларни тағин ҳам ривожлантиришга интилаверамиз. Бу — халқларимизнинг дўстлик традицияларига эҳтиётлик билан муносабатда бўлишни, уларнинг маданиятига бўлган иштиёқини рағбатлантиришни, хуллас совет ва француз кишиларига, хусусан ёшларга бир-бирини яхшироқ билиб олиш ва қадрлашга ёрдам берадиган алоқа ҳамда муносабатларнинг ҳамма формаларини кўпайтира боришни кўзда тутади.

Буларнинг ҳаммаси совет жамоатчилигининг туйғу ва кайфиятларига жуда мос бўлиб тушади. Совет кишилари болалик чоғлариданоқ бошқа халқларни ҳурмат қилиш руҳида тарбияланади. Франциянинг тарихи, француз адабиёти ва санъатининг энг яхши ижодиёти, унинг илм-фан соҳасида эришган муваффақиятлари мамлакатимизда жуда катта қизиқиш туғдирмоқда, деб мамнуният билан айтиш мумкин.

Францияда ҳам мамлакатимизга, унинг маданияти ва фанига иштиёқ кучайиб бораётганлигини кўриб турибмиз. Бинобарин бу соҳадаги ишлар учун жуда кенг ва жуда яхши имкониятлар бор. Биз халқларимизнинг бир-бирларининг ҳаётини мумкин қадар кўпроқ билиб олишлари, бир-бирлари тўғрисида кенг объектив маълумот олишлари тарафдоримиз ва бутун чоралар билан бунга ёрдам беришга тайёрмиз.

Ҳурматли президент жаноблари!

Совет Иттифоқи ва Франция кескинликни юмшатиш йўлидаги ҳаракатлари ҳозирги вақтда Европада рўй бераётган муҳим силжишларга ёрдам берганлигидан қаноат ҳосил қила оладилар. Бу— ҳамкорлигимиз самарадорлигининг одамларга далда берувчи намунасидир. Совет Иттифоқи билан Франциянинг позицияси, улар ўртасидаги муносабатларнинг тобора яхшиланиши Европадаги вазиятнинг ривожланишига тобора катта таъсир кўрсатади. Биз бунга аминмиз. Жумладан, мамлакатларимизнинг Умумевропа кенгашини чақириш борасидаги актив ҳаракатлари бу кенгашнинг келгуси йилдаёқ ўтказилишига ёрдам бера олади.

Биз планетамиздаги «оловли нуқталар»да можарони сиёсий жиҳатдан бартараф қилиш соҳасида мамлакатларимизнинг бамаслаҳат қиладиган ҳаракатларига катта аҳамият берамиз.

Ҳозирги кунда Американинг Вьетнам, Лаос, Камбоджа халқларига қарши қилаётган агрессияси тинчликка эришиш йўлидаги энг жиддий ғовларнинг биридир. Совет Иттифоқи Ҳинди-Хитой халқларининг озодлик ва мустақиллик учун курашини доим қўллаб-қувватлаб келмоқда ва бундан буён ҳам қўллаб-қувватлай беради.

Ҳинди-Хитойдаги можарони бартараф қилишнинг фақат бир йўли бор. У ҳам бўлса жаҳоннинг ана шу районидаги халқлар ички ишларига ажнабийларнинг аралашувини тўхтатиш йўлидир. Бу проблемани ўзгаларнинг хоҳишини куч ишлатиб Вьетнамга мажбуран қабул қилдиришга уриниш йўли билан ҳам, Вьетнам халқига қарши орқаворотдан найранг ишлатиш йўли билан ҳам ҳал этиш мумкин эмас. Ана шу принципиал масалада ҳам СССР билан Франциянинг позициялари бир-бирига жуда яқиндир. Биз бунга юксак баҳо берамиз.

Сиз билан биз Яқин Шарқ танглигини бартараф қилиш масаласига ҳам бир хил ёндошмоқдамиз. Яқин Шарқдаги хатарли ҳолатдан хавфсизлик кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги ҳаммага аён резолюцияси негизида қутилиш мумкин. Бу резолюция араб мамлакатлари халқларининг манфаатларига ҳам, Исроил халқининг узоқ даврга мўлжалланган чинакам манфаатларига ҳам мос бўлиб тушади. Агрессия оқибатларини тугатишдан бош тортиш, Исроил ҳукуматининг хавфсизлик кенгаши қарорини бажаришни қайсарлик билан истамаётганлиги — ўт билан ўйнашишдан бошқа нарса эмас. Шу масала юзасидан маслаҳатлашиб олаётган тўрт давлатнинг бурчи — Яқин Шарқдаги можаронинг тинч бартараф қилинишига ёрдам беришдан иборат.

Хуллас, Совет Иттифоқи билан Франциянинг жаҳон миқёсида халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб биргаликда ҳаракат қилишлари учун жуда катта имкониятлар бор.

Совет Иттифоқи билан Франция ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик келгусида ҳам кучайиб, ривожланиб боради, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз Бундан ҳеч ким ютқизмайди. Бундан тинчлик иши ва бутун инсоният тараққиёти наф кўради.

Дўстлигимиз учун!

Франция республикасининг президенти ва Помпиду хоним соғлиғи учун! Барча Француз меҳмонларимизнинг соғлиғи учун!

Президент жаноблари!

Дўстлигимиз ва ўсиб бораётган Совет —Француз ҳамкорлиги, бу ҳамкорликда фан ва техника анча катта ўрин олади, нишонаси учун шу туҳфани — Совет «Луноходи» моделини сизга тақдим этишга ижозат бергайсиз. Францияда тайёрланган жуда муҳим прибор — лазер нурини акс эттирувчи прибор бу «Луноход»га ўрнатилганлиги ва шу вақтгача ишлаб келаётганлиги сизга яхши маълум. Бу прибор ана шу моделда Француз миллий байроғининг ранглари билан махсус кўрсатилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ҳамманинг гулдурос қарсаклари олдида эсдалик туҳфасини Франция президентига топширди.

Ж. Помпиду жавоб нутқи сўзлади.

Ж. ПОМПИДУ нутқи

Бош секретарь жаноблари!

Бизлар — менинг рафиқам ва мен, шунингдек министрлар ва бизга ҳамроҳ бўлган кишилар бугун кечқурун сизнинг меҳмонингиз бўлишимиздан бахтиёрмиз. Сиз ҳозиргина зўр илтифот билан айтган гапларингиздан миннатдормиз.

Визитингизнинг учинчи куни тамом бўлаётган бир пайтда душанба куни Трианонда айтган истакларим рўёбга чиқмоқда, деб айта оламан. Мен шундай фикрдаман. Очиқ кўнгиллилик билан олиб борган чуқур мазмундор суҳбатларимиз Франция билан Совет Иттифоқининг асосий халқаро проблемалар ҳақидаги нуқтаи назари кўпинча нақадар яқин эканлигини ва бизларнинг ҳамжиҳатлигимиз ва ҳамкорлигимиз нақадар муҳим эканлигини кўрсатди. Биз бу сўзларни тез-тез такрорламоқдамиз. Дарҳақиқат ҳар иккала халқимизнинг ва Европадаги барча халқларнинг бахт-саодати учун кўпроқ самара берадиган ва кўпроқ далда берадиган сўзлардан ҳам бошқа гапларни топиш мумкинми, ахир?

Генерал Де Голлнинг СССРга қилган сафари вақтида ўтказила бошланган сиёсат Франция—Совет муносабатларини бениҳоя юксак погонага кўтариш имконини берди.

Мардликни ақл идрок билан қўшиб олиб борадиган ҳар қандай сиёсат каби бу сиёсат ҳам жаҳонда дастлабки пайтларда ишончсизлик билан кутиб олинди. Эришилган натижалар бу сиёсатга ишонмаган кишилар ноҳақ эканлигини жуда яққол исботлаб берди. Франция — Совет ҳамкорлиги ўрнак бўлиб хизмат қила олишини ва кўп мамлакатлар ҳам худди шундай йўлга ўтаётганлигини ҳозирги кунда ҳамма эътироф қилмоқда.

Ўтган йили мамлакатингизга визит билан бориш шарафига муяссар бўлган эдим. Бу визит каби сизнинг визитингиз ҳам бу сиёсатнинг давомийлигини ва муносабатларимизнинг ҳаётийлигини исбот этади.

Иқтисодий соҳада, жумладан, катта комиссиянинг июль ойида Москвада бўлиб ўтган кейинги сессиясида қабул қилинган қарорлар муносабати билан муҳим натижаларга эришилишини олдиндан кўриб билишимиз мумкин. Молия соҳасида тузилган битимлар, Франциянинг ҳам, СССРнинг ҳам ҳар иккала мамлакат ўртасидаги товар айирбошлаш мувозанатини таъминлашга интилаётганлиги, амалга оширилаётган ёки ўрганиб чиқилаётган лойиҳалар мўлжалланган мақсадга эришамиз, яъни 1969—1974 йиллар мобайнида савдо—сотиғимизни икки баравар кўпайтирамиз, деб айтиш имконини беради.

Лекин шунга қарамай бошланган ҳаракатни давом эттириш ва жадаллаштириш учун бундан буён ҳам жиддий ҳаракат қилмоқ керак. Дарҳақиқат, ҳукуматларнинг хоҳиш иродасигина кифоя эмас, саноатчилар ва коммерсантларнинг ҳам шундай суръатлар билан олға боришлари муҳимдир. Бу нарса уларнинг манфаатларига мос бўлиб тушишга шак-шубҳам йўқ. Уларнинг ўзлари буни яхшилаб англаб олишлари керак. Ҳар иккала мамлакатларимиздаги иқтисодий доиралар ўзаро ўрнатган алоқалар бу жиҳатдан муҳим роль ўйнайди. Бу алоқаларни тағин ҳам кенг кўламда ривожлантириш лозим.

Бошқа соҳаларда бўлгани каби бу соҳада ҳам ташаббус кўрсатиш керак. Анъана бўлиб қолган товар айирбошлашни менсимасликка йўл қўймаслик керак, ҳатто бундай товар айирбошлаш савдо—сотиғимизнинг ҳамиша оз процентини ташкил этиши аниқ-равшан бўлганида ҳам буни менсимасликка йўл қўйиш керак эмас.

Аммо баъзи секторларда савдо-сотиқ кенг ривожланиши мумкин, янги соҳалар, жумладан, истеъмол қилинадиган товарлар ва енгил саноат соҳаси текшириб кўрилиши мумкин.

Мен шунга аминманки, Франция саноати тўққизинчи беш йиллик планингизда қўйилган вазифалар доирасида Совет саноати билан фойдали ҳамкорлик қила олади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари соҳасида ҳам худди шундай қилиш кераклиги шубҳасиздир. Министримиз Куэнта жанобларининг яқинда қилган сафари шундан далолат беради. Бундан ташқари катта лойиҳалар — бунда гап қазиб чиқарувчи саноат тўғрисида, машина — ускуналар ҳақида ёки химия саноати тўғрисида боришидан қатъий назар, бизга кенг имкониятлар очиб бермоқда. Биз янги имкониятларни қидириб топишни мунтазам суръатда давом эттиришимиз ва дастлабки ўрганиб чиқиш ишлари бошланган ҳамма ҳолларда ишларни рўёбга чиқариш ва туғаллашни жадаллаштиришимиз лозим.

Ниҳоят, биз шунга эришмоғимиз керакки, бизнинг иқтисодий муносабатларимиз жуда муҳим бўлибгина қолмай, балки барқарор ҳам бўлиши керак. Бизнинг муносабатларимиз мустаҳкам муносабатлар бўлиши лозим. Узоқ муддатга мўлжалланган алоқалар практикасини рағбатлантириш зарур. Ўтган йили Москвада очиб берилган истиқболлар, бугун имзоланган иқтисодий битим каби муваффақият қозониш истаги билан биргаликда қилинадиган жиддий тадқиқотларга тезроқ олиб келишини истар эдим. Раис А. Н. Косигин яқинда Жискар Дъэстэн билан қилган суҳбатида ана шу истиқболлар тўғрисида батафсил гапирган эди.

Фан—техника соҳасидаги ҳамкорлигимиз тез ва баъзан жуда яхши ривожланди.

Информацияни айирбошлаш, мутахассисларни, илмий тадқиқот миссияларини ўзаро юбориб туриш, асарларни биргаликда эълон қилиш—тез такрорланиб турадиган ходиса бўлиб қолмоқда ва фаннинг ҳамма соҳаларини: атом энергияси, космос, медицина, шаҳар қурилиши, агрономия, информатика ва ҳоказоларни ўз ичига олмоқда. Совет ва Француз мутахассислари баъзи холларда илмий жиҳатдан муҳим бўлган катта лойиҳаларни амалга оширишда биргаликда қатнашдилар. Серпуховдаги катта тезлатгич учун шарсимон «Мирабель» камерасининг вужудга келтирилганлигини, Кириллин ва Ортоли жаноблари ҳали яқиндагина буни кашф этдилар, Францияда тайёрланган лазер нурини акс эттирувчи прибориинг луноход ёрдамида Ойга чиқарилганлигини, планеталарадо «Марс-3» автомат станцияси бортида «Стерео» экспериментининг амалга оширилганлигини, Гвианадаги Куру космик тадқиқотлар марказида туриб ўтказиладиган метеорологик тадқиқотларни мисол тариқасида келтириб ўтаман.

Ҳар иккала мамлакатдаги олимларни ва техник мутахассисларни фан тараққиётини таъминлаш йўлида бирлаштираётган ана шу мураккаб ва муҳим тадбирлар яқин йиллар ичида амалга оширилиши учун ҳаракат қилишимиз лозим бўлган ишларни кўрсатувчи энг яхши намунадир. Бу тадбирлар амалий натижалар бериш билангина чекланиб қолмайди, бу тадбирлар бизнинг тадқиқотчиларимизда ва сизнинг тадқиқотчиларингизда биргаликда меҳнат қилиш одатини вужудга келтиради ва бир-бирларини ҳурмат қилиш туйғуларини намойиш қилади. Бу эса ҳар иккала халқларимиз ўртасида амалга оширилиши лозим бўлган муносабатлар намунасидир.

Умуман маданий муносабатларга келганда, бу соҳада ҳали кўп иш қилишимиз лозим эканлигини эътироф этишимиз керак. Рус ва француз маданияти икки аср мобайнидаги маҳкам алоқалар туфайли эришилган ўзаро таъсир даражасини эътиборга олганда биз янада илгари силжиб боришимиз мумкин.

Мен кенг халойиқни қизиқтира оладиган театр спектакллари ва бадиий тадбирлар миқдорини кўпайтириш билан бирга маданий фаолиятнинг турли соҳалари намояндаларининг учрашуви ва суҳбатларини тез-тез ўтказиб туришни, китоб ва фильмлар айирбошлашни кенгайтиришни истар эдим. Франция — Совет муносабатларининг миқёсларини эътиборга олганда бу ишлар ҳали жуда ҳам паст даражада турибди. Тарихимизни, тилларимизни, адабиётимизни ва санъат асарларини ўзаро ўрганишни ривожлантирмоқ учун жиддийроқ ҳаракат қилиш зарур. Бир-биримизни ҳурмат қилишимиз, бир-биримизни тушунишимиз учун аввало, бир-биримизни яхшироқ билиб олишимиз керак. Шу сабабли, жумладан, ҳар икки мамлакатларимиздаги кишилар ўртасида ва хусусан ёшлар ўртасида алоқаларнинг кенгайтирилишини истайман. Хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан ўтказиладиган кенгашда, Европадаги барча мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда ривожлантиришга ҳаракат қиладиган ишларимиз, албатта, ўз ўртамиздаги муносабатларга ҳам таааллуқли бўлади.

Умуман олганда кейинги йил ичида сиёсий соҳадаги муносабатларимиз жуда яхши ривожланди. Ўртамиздаги алоқалар, албатта, дўстона, лекин кам алоқа қилиб турилган даврдан кейин ҳамма босқичларда вақти-вақти билан маслаҳатлашиб туриш пайти келди. Биз нуқтаи назарларимизни яқинлаштиришга, дўстлигимизни мустаҳкамлашга ва тинчлик ишига тобора кўпроқ ёрдам бермоқ учун бу ишни давом эттиришга қатъий қарор берганмиз.

Дарҳақиқат, Франция билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларнинг жиҳатларидан бири шундан иборатки, ҳукуматларимиз бу муносабатларни тўхтовсиз кенгайтириш ва мустаҳкамлашга аҳд қилдилар. Бу яхши ният 1966 йил 30 июндаги Француз —Совет декларациясига ёзилди. Бу декларациянинг авторлари «алоқа ва ҳамкорликни ғоят ривожлантириш учун барча имкониятларни қидириб топиш истагини» асос қилиб олдилар.

Бу нарса шундан кейинги ҳамма босқичларда ўз ифодасини топди: 1970 йил 13 октябрдаги қўшма баёнотда ҳар иккала мамлакат раҳбарлари «ўз муносабатларини доим яхшилаш» ва «яқинлашиш йўлини давом эттириш»га интилаётганлиги тўғрисида эслатиб ўтилди.

Сиз билан биз бошланган ишимизни кундалик ёки бир хил юмушлар билан тўхталиб қолишга йўл қўймасликка қатъий бел боғлаганмиз. Сизнинг сафарингиз бу ишга яна мадад беришига аминман. Бу сафардан кузатилган мақсад ҳам шу, бу сафарнинг халқларимиз манфаатларига ва тинчлик манфаатларига жавоб берадиган натижаси ҳам шундан иборат бўлади.

Шу сабабли, Бош секретарь жаноблари, бу қадаҳни сиз учун, рафиқангиз соғлиғи учун ва сизга ҳамроҳ бўлган барча арбобларнинг соғлиғи учун кўтараман, Франция билан Совет Иттифоқининг ҳаётбахш ва доим камол топувчи дўстлиги учун чин кўнгилдан қадаҳ кўтараман.

* * *

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар Л. И. Брежнев ва Ж. Помпидунинг нутқларини зўр эътибор билан тингладилар ва қарсаклар билан кутиб олдилар.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

ОММАВИЙ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИ ТАЪМИНЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

СССР Савдо министрлигига, центросоюзга, шунингдек корхоналари маданий-маиший буюмлар ва хўжалик ашъёлари ишлаб чиқарадиган министрликлар билан идораларга 1972 йилдан бошлаб келгуси йилнинг ишлаб чиқариш планларини тузишгача бўлган даврда ана шу моллар сотиладиган улгуржи ярмаркалар ўтказиш зарурлиги таъкидланди. Республикалараро улгуржи савдо ярмаркаларида товарлар етказиб бериш тўғрисидаги шартномалар улгуржи савдо базалари ўртасидагина эмас, шу билан бирга ана шу базалар, йирик магазинлар билан саноат корхоналари, бирлашмалар, фирмалар ўртасида ҳам тузилиши кўзда тутилди.

СССР министрликлари, идоралари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари товарлар учун, саноатга тақдим этиладиган талабномалар ва буюртмаларнинг тўғрилиги учун ҳамда сифати ва турлари жиҳатидан савдо ташкилотлари билан саноат корхоналари ўртасида тузилган шартномаларга тўла-тўкис мос келадиган товарлар етказиб берилишини таъминлаш учун министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлар ходимларининг масъулиятини ошириш чораларини кўришлари, айниқса янги ўзлаштирилаётган халқ истеъмоли молларини етказиб бериш тўғрисида узоқ муддатли шартномалар тузиш практикасини кенгайтиришлари лозим.

СССР Савдо министрлигига манфаатдор министрликлар ва идоралар билан биргаликда 1972 йилдан бошлаб корхоналар ва савдо ташкилотлари учун ахборот бюллетенлари чиқаришни ташкил этиш ҳамда шу бюллетенларда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришнинг аҳволига ва ҳар бир территорияда савдо ташкилотларининг шу молларга бўлган эҳтиёжини қондиришга алоқадор масалаларни мунтазам равишда ёритиб бориш, шунингдек аҳоли кўплаб талаб қилаётган янги молларнинг энг яхши намуналаридан ва белгиланган тартибда ишлаб чиқаришдан олиб ташланаётган моллардан хабардор қилиб туриш топширилди.

Халқ истеъмол қиладиган молларнинг айрим турларини ишлаб чиқаришдан олиб ташлашга ёки ишлаб чиқаришда эришилган хажмини қисқартиришга СССР министрликлари ва идоралари корхоналарида фақат СССР Савдо министрлиги билан келишилган тақдирда, республика министрликлари ва идоралари ҳамда маҳаллий корхоналарда маҳаллий истеъмол учун мўлжалланган молларнинг ресурслари доирасида иттифоқдош республикаларнинг савдо министрликлари ёки маҳаллий савдо бошқармаси органлари билан келишилган тақдирда йўл қўйилиши мумкинлиги қарорда таъкидлаб ўтилади. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, КПСС ўлка ва область комитетлари, СССР министрликлари ва идораларининг раҳбарлари аҳоли талаб қилиб турган молларни ишлаб чиқаришдан олиб ташлаш ёки ишлаб чиқаришни қисқартириш фактларига асло йўл қўймасликлари керак.

Маданий-маиший буюмлар ва рўзғор ашёлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришдан корхоналарнинг манфаатдорлигини оширишга, шунингдек, ана шу моллар ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши учун бўлган масъулиятни кучайтиришга қаратилган чоралар кўзда тутилди. Корхоналарга аҳоли талаб қилаётган халқ истеъмоли молларини қўшимча равишда ишлаб чиқариш юзасидан ўзлари олган мажбуриятларни йиллик ишлаб чиқариш ва фойда олиш планларига киритишга ҳамда қўшимча маблағларни белгиланган нормативларга мувофиқ иқтисодий рағбатлантириш фондларига ажратишга ижозат берилди.

Корхонанинг махсулотни реализация қилиш плани қандай бажарилганлигига халқ истеъмоли молларини, комплектлаш буюмлари узелларини ва уларнинг деталларини тузилган шатрномаларда кўзда тутилган номенклатурада етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятларнинг бажарилишига қараб баҳо берилади. Саноат корхоналари ходимларини мукофотлаш тўғрисидаги типовой низомга инженер-техник ходимларга ва хизматчиларга тўланадиган мукофотларнинг миқдорини корхонанинг халқ истеъмоли молларини етказиб бериш тўғрисидаги шартномаларни бажаришга боғлиқ қилиб қўядиган қўшимчалар киритилади. Министрликларга моддий рағбатлантириш фонди резервининг бир қисмидан, бирлашмаларга эса, ўзларида ташкил қилинадиган ана шундай фонднинг бир қисмидан нисбатан паст рентабелликка эга бўлган молларни ишлаб чиқаришни кўпайтирган корхоналарнинг коллективларини мукофотлаш учун фойдаланишга ижозат берилди.

Моддий рағбатлантириш фондига ҳамда социал маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондига бериладиган маблағлар халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш махсулотининг асосий тури бўлмаган корхоналарда махсулотни реализация қилишнинг умумий хажмида ана шу молларнинг салмоғи қандай эканлигига қараб ажратилади.

Қарорда шу нарса таъкидлаб ўтиладики, иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари, министрликлар ва идораларнинг партия ташкилотлари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, сифатини яхшилашга, турларини кўпайтириш ва янгилашга эътиборни кучайтиришлари, қарорда кўзда тутилган тадбирларнинг бажарилишини кун сайин контрол қилиб туришлари, шу тадбирларни бажаришда корхоналар ва қурилишларга ёрдам беришлари лозим. Ҳар бир корхонанинг аҳоли учун керакли моллар ишлаб чиқариш планларини, ҳар бир қурилиш ташкилотининг янги корхоналарни қуриш ва ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш топшириқларини бажаришга эришиш зарур. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун мавжуд резервларни қидириб топишда ва шундай моллар ишлаб чиқарадиган янги корхоналарни ишга туширишда заводлар, фабрикалар, қурилишлар коллективларининг социалистик мусобақаси ҳар томонлама авж олдирилиши ва ижодий ташаббускорлиги қўллаб-қувватланиши лозим.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришни ва аҳолининг бу молларга бўлган эҳтиёжларини янада қондиришни КПСС XXIV съезди белгилаб берган тўққизинчи беш йиллик планнинг бош вазифасини, яъни халқнинг моддий ва маданий даражасини анча таъминлаш вазифасини бажаришнинг зарур шартларидан бири деб хисоблайдилар ва партия, совет, хўжалик ҳамда касаба союз органлари белгиланган топшириқларни бажариш учун ҳамма чораларни кўрадилар, деб ишонч билдирадилар.

400.000 ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 28 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун —бир кунда тайёрлангани, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — шу жумладан машина билан бир кунда терилган пахта, бешинчи стун -мавсум бошидан бери.

Пискент	0,66	120,85	0,31	103,08
Юқори Чирчиқ	0,10	119,23	0,09	158,97
Оққўрғон	0,76	117,62	0,27	110,83
Бўка	0,75	115,44	0,58	105,62
Ўрта Чирчиқ	0,48	114,53	0,11	101,89
Янгийўл	0,71	109,56	1,05	79,99
Бекобод	0,62	105,83	0,10	87,40
Область бўйича	0,67	114,03	0,37	103,07

ҚАШҚАДАРЁ ПАХТАКОРЛАРИ ҒАЛАБАСИ

Қашқадарё пахтакорлари 27 октябрда пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари адо этдилар. Улар тайёрлов пунктига топширган «оқ олтин»лари 235 минг тоннадан ортиб кетди. Топширилган пахталарнинг 90 процентдан ортиғи биринчи сортга қабул қилинди.

1«Пискент» совхозининг ўртоқ Ўринбой Муборақов бошлиқ бригада 112 гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариб планини ошириб бажарди. Лекин шунга қарамай далада ҳосил кўп. Яна ҳар гектар ердан 5 центнердан ҳосил кўтариш учун курашилмоқда. Суратда: илғор бригада бошлиғи ўртоқ Ў. Муборақов.

ЛУВР МУЗЕЙИДА

ПАРИЖ, 27 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев бугун тушдан кейин Француз ва жаҳон маданиятининг ифтихори бўлмиш Лувр музейини бориб кўрди.

Музей дарвозаси олдида Совет Иттифоқи олий меҳмонини Франция маданият ишлари министри Ж. Дюамель кутиб олди. У Л. И. Брежневни Франция музейлар директори Ж. Шатлен билан ва Лувр музейи директори А. Парро билан таништирди.

Л. И. Брежнев қадимий сарой залларида тўпланган тасвирий санъат дурдоналари билан — кўп асрларнинг машҳур мўйқалам усталари чизган суратлар, турли йўналишлар ва даврларга мансуб ҳайкалтарошларнинг ажойиб асарлари билан танишди.

Шундан кейин Л. И. Брежнев Луврнинг катта галереясига қараб йўл олди. Л. И. Брежнев, шунингдек бутун жаҳонга машҳур. «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Пабло Пикассонинг 90 ёшга тўлиши муносабати билан ташкил қилинган унинг расмлар виставкасини кўздан кечирди.

Луврдаги виставкага Пикассонинг 1905 йилдан бошлаб 1945 йилгача яратган ва рассом ижодининг турли даврлари учун характерли бўлган полотнолар қўйилган.

Л. И. БРЕЖНЕВ МАРСЕЛЬГА КЕЛДИ

Марсель, 28 октябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Марсельга келди.

Спорт

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ ЧОРАК ФИНАЛДА

Ўтган куни кўпсонли футбол ишқибозларининг нигоҳи Испаниянинг Севилье шаҳрига қадалди. Бу ерда қитъа биринчилигининг финал мусобақаларига чиқишга даъвогарлик қилаётган СССР футболчилари билан Испания терма командаси ўртасида жуда муҳим ўйин бўлди.

Бу учрашувга қадар совет футболчилари ҳисобида 9 та, испанияликларда эса тўрта очко бор эди. Командамиз курашни давом эттириш учун учрашувни дуранг қилса кифоя. Мободо муваффақиятсизликка учраганларида ягона йўлланма қайси командага тегишини Испания футболчиларининг шимолий Ирландия ва Кипр командалари билан бўладиган ўйинлари ҳал қилиб беради. Лекин бундай бўлишга футболчиларимиз йўл қўйишмади, ҳамжиҳатлик билан ўйнаб майдон эгаларининг ҳужумларини бартараф этдилар. Матч қаҳрамони бўлган Евгений Рудаков билан Альберт Шестернев бошлиқ ҳимоячиларимиз ўз дарвозаларини дахлсиз сақлаб қололдилар. Ҳисоб очилмади.

СССР терма командаси олти учрашувдан ўн очко тўплаб ўз группасида биринчи ўринни эгаллади ва Европа биринчилигининг чорак финалига чиқди.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЛВОНЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

Севастополь шаҳрида оғир атлетика бўйича ёшлар ўртасида ўказилган мамлакат чемпионати тугади.

Бундай йирик мусобақаларда биринчи марта қатнашган Ўзбекистон Давлат физкультура институти студенти Г. Кляшчин енгил вазнда юксак натижага эришиб, мастерликка номзод нормативини бажарди ва СССР чемпиони деган фахрли номга сазовор бўлди. Бухоролик Н. Бурнашев бир йўла республиканинг учта рекордини ўрнатди ва чемпионатнинг кумуш медалига сазовор бўлди. Яна бир ўзбек полвони Ш. Аҳмаджонов кучли олтилик сафидан жой олди.

Ўзбекистон полвонлари умумкоманда ҳисобида олтинчи ўринни эгалладилар.

«ПОЛИТОТДЕЛ» «А» КЛАССИ БИЛАН ХАЙРЛАШДИ

Мамлакат биринчилиги учун «А» класси иккинчи лигасида областимиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган «Политотдел» колхози футболчилари «А» класси билан хайрлашдилар. Қишлоқ фуболчилари бу йил мавсумни жуда бўш ўтказишди. Улар Ўзбекистон командалари орасида узоқ вақтгача пастки ўринни эгаллаб келдилар. Колхоз футболчилари сўнгги учрашувда Термизнинг «Автомобилист» командасига 0:2 ҳисобида ютқазиб қўйдилар. Челябинскнинг «Локомотив» командаси билан бўлган учрашувни 0:0 ҳисобида якунлаган «Зарафшон», «Политотдел»га етиб олди. «А» классидан қайси команда чиқиб кетишини «Зарафшон» — «Политотдел» учрашуви ҳал қилиб бериши керак эди. Лекин қишлоқ футболчилари Навоий шаҳрига боришмади ва Низомга кўра мағлубиятга учрашди деб ҳисобланди. «Политотдел» ўрнини «А» класси иккинчи лигасида бу йилги Ўзбекистон чемпиони Хоразмнинг «Янгиариқ» командаси эгаллайди.

ПАРТИЯНИНГ ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИСИ

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ ТАШКИЛ ТОПГАНИГА 53 ЙИЛ БЎЛДИ

Бугун барча совет халқи яна бир байрамни зўр шодиёналик билан нишонлайди: Бутуниттифоқ ленинчи Коммунистик ёшлар союзининг ташкил топганига 35 йил тўлди.

Барча байрамларни меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан кутиб олиш яхши анъанага айланган. Ёшларимиз ҳам ўз байрамларини ёруғ юз билан кутиб олмоқдалар. Республика меҳнат аҳли қўлга киритаётган ютуқларига областимиз йигит-қизлари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб, пахта йиғим-теримини намунали ўтказишда, тўққизинчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли адо этишда, янги шаҳар ва қишлоқлар бунёд этишда доим олдинги сафларда бормоқдалар.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили ажойиб ташаббуслар билан бошланди. Йил бошида «Ўзбекхиммаш» заводи комсомоллари иш вақтидан унумли фойдаланишга даъват этувчи кўрик эълон қилдилар. Яқинда шу кўрикнинг «Интизом. Норма. План». шиори остида ўтказилган биринчи босқичига якун ясалди.

Биринчи босқичда бевосита моддий неъматлар яратаётган 95 минг комсомол иштирок этди. Кўрик натижасида шу нарса маълум бўлдики, ишлаб чиқариш нормаларини бажармаётган ёш ишчилар сони ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 71 процент, интизомсизлар сони эса 76 процентга камайди. Кўпгина комсомол ва ёшларимиз ҳозироқ йиллик, ҳатто беш йиллик топшириқни бажариб, қўйишганлиги ҳақида ғалаба рапорти бермоқдалар. Жумладан, «Бекабадцемремонт» заводининг ишчиси Ф. Охунов кўрикда фаол қатнашиб, тўққизинчи беш йиллик планини муваффақиятли бажарди. Бир ярим мингдан ортиқ йигит-қиз ҳозир 1972—1973 йиллар ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Шу кунларда кўрикнинг иккинчи босқичи кетяпти. У «Билим. Маҳорат. Ижод» шиори остида ўтмоқда. Областимиз йигит ва қизлари қатнашаётган бу кўрик Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети бюроси томонидан маъқулланган.

Ташаббуслар қулочининг кенгайиши билан қўлга киритилаётган ютуқларимиз ҳам тобора кўпаймоқда. Бу муваффақиятлар айниқса пахта фронтида яққолроқ кўзга кўринмоқда. Областимиз хўжаликларида ҳозир 433 та комсомол ёшлар бригадаси меҳнат қилмоқда. Бу бригадаларга уюшган 15 минг йигит-қиз пахтазорларда алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатмоқда. Шуниси қувончлики, сўнгги йилларда деҳқончилик ишларини комплекс механизациялаштиришда ёшларимиз ўрнак бўлмоқдалар. Бу йил 997 комсомол йигит-қиз «зангори кема»лар билан «оқ олтин» термоқда. Улар терган пахта 200 минг тоннадан ошиб кетди.

Бугунги кунда биз моҳир механизаторлар номини ҳурмат билан тилга оламиз. Бекобод районидаги «Победа» колхози аъзоси Ҳошим Шоймонов ўз агрегати билан салкам 200 тонна, Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси Николай Хегай 175 тонна, «оқ олтин» терди. Умуман, 350 дан ортиқ комсомол ёшлар бригадаси ҳозироқ Ватан олдидаги ўз бурчларини шараф билан адо этиб қўйдилар. 7 та комсомол-ёшлар бригадаси планини икки баравар, 27 бригада эса бир ярим баравар ошириб бажарди.

Ёшларимиз етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш билан бирга ҳосилдорликни йил сайин оширишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Бўка районидаги Тимирязев номли колхознинг Салим Собиров бошлиқ комсомол ёшлар бригадаси аъзолари гектаридан 26 центнердан ҳосил кўтариб, давлат планини муваффақиятли адо этган эдилар. Ҳозиргача улар ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Шу райондаги «Коммунизм» колхозининг П. Имомов, Ильич номли колхознинг Ж. Тўхтарова, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг Ж. Бўйсибоев ўртоқлар бошлиқ комсомол ёшлар бригадалари аъзолари ҳам ҳосилдорликни 40—45 центнерга етказишга ҳаракат қилмоқдалар.

Область комсомол ташкилотининг «КПСС XXIV съезди қарорлари — оммага!» шиори остида ўтаётган Бутуниттифоқ ленинча синовда қатнашаётганлиги комсомолларимиз сиёсий активлигини янада оширмоқда. Ҳозирги кунда областимиз комсомолларидан 264 мингдан ортиқ киши ленинча синов юзасидан шахсий комплекс планларини бажариб, мажбурият ҳисобига ишлашмоқда.

Ёшларимиз меҳнат билан бир қаторда ўз сиёсий билимларини оширишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Ҳозир комсомол сиёсий маорифи ўқувига пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Пропагандистлар ва тўгарак раҳбарлари тўла аниқлаб чиқилди. Янги ўқув йилида комсомол сиёсий маорифи шохобчаларида 81 минг 729 йигит-қиз ўз сиёсий билимини оширади. Бу ўтган йилдагига нисбатан 14524 кишига кўпдир.

Тўгаракларда машғулот ўтказувчи пропагандист кадрларнинг сифат состави ҳам тобора яхшиланмоқда. 1870 пропагандистдан 1730 киши партия аъзосидир. 1932 пропагандист эса олий ёки тўлиқсиз олий маълумотга эга. Уларнинг ёрдами билан ёшларимизнинг катта армияси 15 ноябрдан бошлаб иқтисодий ва сиёсий билим асосларини эгаллашга киришадилар.

КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларида «Комсомоллар, йигит ва қизлар! Марксча-ленинча назарияни, фан, техника ва маданият чўққиларини сабот-матонат билан эгаллангиз! КПСС XXIV съездининг қарорларини муваффақиятли бажариш учун курашувчиларнинг олдинги сафларида бўлингиз!» деб даъват этилган. Ёшларимиз бу Чақириққа «лаббай» деб жавоб бермоқдалар.

Ҳеч шубҳа йўқки, пойтахт области комсомоллари партия съездида қўйилган вазифаларни тўла амалга оширишда ўз куч ва ғайратларини аямайдилар.

О. ИСҲОҚОВ,
область комсомол комитетининг биринчи секретари.

Ёш авиаторлар бўлинмасида

Йўлдош шаҳарча Сергелида очилган ёш учувчилар клуби аъзоларини гагаринчилар деб аташади. Клубнинг номи ҳам ана шу дунёда биринчи космонавт-учувчи номига қўйилган. Бу ерда ўсмирлар самолётнинг тузилиши, парашют да машғулот ўтказиш, ҳамда совет авиациясининг тарихини ўрганадилар. Суратда: гагаринчилар Шамил Давлатшин, Баҳриддин Қодиров ва Эркин Осимовлар машғулот пайтида.

Р. ШАМСУДДИНОВ фотоси.

ЛАУРЕАТЛАРНИ ҚУТЛАЙМИЗ

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бюросининг қарорига биноан адабиёт ва санъат соҳасидаги энг яхши асарлари ва юксак ижрочилик маҳорати учун бир группа қаламкашлар ва санъаткорлар Ленин комсомоли республика мукофоти лауреати унвонига сазовор бўлдилар.

Янги лауреатлар орасида «Орзуларим қоқади қанот» шеърлар тўплами автори Гулчеҳра Нуруллаева, ёзувчи Худойберди Тўхтабоев, Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театрининг рассоми Турғун Шораҳимов ва Қори Ёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси солисти чангчи Фазилат Шукурова ўртоқлар бор. Лауреатларнинг номлари Ўзбекистон комсомоли Ҳурмат китобига ёзилади ва уларга лауреатлик дипломи ҳамда нишони тақдим этилади.

Лауреатларни юксак унвон билан қутлаймиз.

ОММАВИЙЛИК ШИОРИ ОСТИДА

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА ТАШКИЛОТЛАРИДА

Пойтахтимизнинг тўнғич саноат корхоналаридан бири ҳисобланган Тошкент тўқимачилик комбинати Иттифоқимизда ранг-баранг газмоллари билан машҳур. Аммо корхона спорт соҳасида ҳам ном таратган. Бу ердан етишиб чиқаётган талайгина лаёқатли йигит ва қизлар айни кунларда республикамиз терма командаси сафида ҳам қатнашиб, «оқ олтин» ўлкаси шуҳратига шуҳрат қўшишмоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг физкультура ва спортни янада яхшилаш тадбирлари ҳақидаги қароридан сўнг комбинатда спорт ишлари янада жонлантириб юборилди. Эндиликда корхона маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари физкультурачилар ҳаракатини кенг авж олдириш мақсадида талайгина амалий тадбирларни ишлаб чиқдилар. Жумладан, ҳар йили спорт ишларини ривожлантириш, спорт базаларини мустаҳкамлаш мақсадида 3 минг сўмдан ортиқ маблағ ажратилмоқда.

Комбинат физкультура ва спорт бўлимининг бошлиғи Владислав Матвеев корхона ишчи-хизматчиларининг яхши ишлаб, намунали ҳордиқ чиқаришлари қандай ташкил этилгани, спортнинг меҳнат унумдорлигини оширишга кўрсатаётган таъсири ҳақида қуйидагича ҳикоя қилади:

— Комбинатимиз ишчилари, инженер-техник ходимларининг аксариятини ёшлар ташкил этади. Маълумки, қаерда ёшлар бўлса, ўша ерда спортга ихлосмандлар ҳам кўп бўлади.

Айниқса, ақл-идрок ўйини — шахматга ишқибозлар беҳисоб комбинатда. Ҳозир 400 га яқин ишчи-хизматчи шахмат тўгарагига қатнашиб, маҳоратларини тоблаб боришмоқда.

Элгиз Эшпардаевнинг номи фақат республикамизда эмас, балки Иттифоқда, ҳатто чет элларда ҳам машҳур. У — СССР спорт мастери. Унинг ўзига хос хусусияти шундаки, ҳар қандай мусобақага, хоҳ клуб миқъёсида бўлсин, хоҳ республика миқъёсида бўлсин, пухта ҳозирлик кўради. Шунинг учун ҳам бирон бир мусобақа йўқки, Элгиз рақиб дарвозасини забт этмаса, тўп киритмаса.

Лаёқатли спортчини мамлакат терма командасига олиб тўғри иш қилинди. Сув полоси бўйича ўтказилган Европа биринчилигида ўзбекистонлик спортчи ўзининг чиройли ўйинлари билан муҳлисларни хушнуд этди. Голландияда ўтказилган биринчиликда ватандошларимиз барча мамлакат командаларини доғда қолдириб, биринчи ўрин ҳамда Европа чемпиони унвонини қўлга киритдилар.

Шуниси қувончлики, область ва пойтахтимизда кейинги йиллар мобайнида ўтказилган барча мусобақа ҳамда биринчиликларда тўқимачилар фаол иштирок этиб келмоқдалар. «Меҳнат», кўнгилли спорт жамияти доирасида бўлиб ўтган мусобақада комбинат вакиллари велосипед, баскетбол, қўл тўпи, сув полоси бўйича ҳурмат шохсупасининг энг юқори поғонасига кўтарилдилар.

Яқинда Ватанимиз пойтахти Москвада ўтказилган СССР халқлари V спартакиадасида 20 дан ортиқ спорт клуби аъзолари республикамиз шуҳратини ҳимоя қилдилар. Республика спартакиадасида эса сув полоси бўйича биринчи ўринни эгалланди.

Ҳақиқатда, тўқимачилик комбинати маъмурияти, партия касаба союз, комсомол ташкилотлари физкультура ва спортга иккинчи даражали иш, деб қарашмайди. Корхона раҳбарлари фабрика, завод ҳатто цехлараро ўтказилган ҳар бир мусобақада иштирок этадилар. Цех ва бўлимларда ишлаб чиқариш гимнастикаси қандай ўтаётганини вақти-вақти билан назорат қилиб борадилар.

Яқинда, комбинатга қарашли ётоқхона хотин-қизларининг мусобақаси ўтказилди. Унда 700 га яқин тўқучи-қиз иштирок этди. Спортнинг беш тури бўйича олиб борилган кескин кураш уюшқоқлик руҳида ўтди. Шунингдек, республика спорт клублари орасида ўтказилган биринчиликда ҳам Тошкент тўқимачилик комбинати вакиллари «Старт» клубидан кейинги фаҳрли иккинчи ўринни эгаллашди.

Разрядли спортчилар, ГТО ва ГЗР нишондорлари тайёрлаш масаласи ҳам дуруст йўлга қўйилган. Фақат шу йилнинг ўзида 40 киши биринчи разряд, 830 киши иккинчи ва учинчи разряд нормативларини бажарди, учта СССР спорт мастери, 12 та мастерликка номзод етишиб чиқди, ярим мингдан ортиқ ёшлар эса ГТО ва ГЗР нишондорлари бўлишди.

Я. САЛИМОВ,
М. ҚАЮМОВ.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

СИНТЕТИКАДАН — МУЗ

Швейцарияда юзаси синтетик материалдан қопланган муз спорти майдони синовдан ўтказиляпти. Ха, бу ғалати синтетик «муз» устида коньки, фигурали учиш ва хоккей усталари машқ қилишлари мумкин. Кўпгина спортчилар, у сифат жиҳатидан табиий муздан ҳам, сунъий муздан ҳам қолишмайди, демоқдалар.

Шуниси ҳам борки, бундай муз майдонини хилма-хил катталикда қилиб фойдаланиш мумкин, чунки унинг сирти ҳар бири бир квадрат метр бўлган синтетик материаллар нинг хилма-хил шаклдаги бўлакларидан ёпилади. Сўнг, шу материал усти махсус силлиқ клиёнка билан елимланади. Бундай синтетик муз устида коньки из қолдирмайди.

ДЕНГИЗ ХАЗИНАСИНИ ИЗЛАБ

Ўрта Ер денгизи тубида яшириниб ётган беҳисоб бойликлар АҚШ археология корпорациясига анчадан буён тинчлик бермайди.

Бунинг учун улар хазина изловчи экспедицияга кўп маблағ ҳаражат бўлишидан тап тортишмади. Экспедиция кемаси замонавий электрон аппарати, радиолокация мосламалари, сув ости телекамералари билан тўла жиҳозланди. Сицилия, Сардиния ва Апенин ярим ороли ўртасидаги денгиз тубидан каттагина майдон танланиб, ҳозир шу ер «титкилаб» кўриляпти.

Негаки, қадим замонларда бу ерда қадимги юнон, руно ва финикияликлар нинг савдо йўллари ўтганди. Денгиз тубида қум қатламлари остида олтин ҳайкалчалар, заргарлик буюмлари, ноёб идишлар ётибди. Америкаликлар шуларни топиш мақсадида ғоят кучли мосламани ишга солишди. У денгиз тубида нимаики бўлса, барчасини алғов-далғов қилиб юборади. Аммо, топилдиқ ноёб буюмлар АҚШ бозорларида пайдо бўлса, бундай «илмий» экспедицияга қилинган ҳамма ҳаражат тўла-тўкис қопланади, албатта.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

Реклама ва эълонлар

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ БУЙИЧА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОНТОРАСИ

1 НОЯБРДАН БОШЛАБ

„ОФИЦЕРЛАР"

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ КИНОТЕАТР ЭКРАНЛАРИГА ЧИҚАРАДИ

ФИЛЬМ-УЗЛАРИНИНГ ҲАЁТЛАРИНИ ВАТАННИ ҲИМОЯ ҚИЛИШГА БАҒИШЛАГАН КИШИЛАР, ОТАЛАРИ ЙЎЛИДАН БОРАЁТГАН БОЛАЛАР, ОФИЦЕРЛАРНИНГ ТУРМУШИ, ЎРТОҚЛАРИ ҲАҚИДАДИР.

Сценарий авторлари — Б. ВАСИЛЬЕВ ВА К. РАПОПОРТ.
Постановкачи-режиссёр — В. РОГОВОЙ.
РОЛЛАРДА: Г. ЮМАТОВ, А. ПОКРОВСКАЯ, В. ЛАНОВОЙ, В. ДРУЖНИКОВ ва бошқалар қатнашадилар.
Горький номли киностудия маҳсулоти.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/X да **Масхарабозлар**, 30/X да **Травиата**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/X да **Имон**, 30/X да **Қонли сароб**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/X да **Кумуш тўй**, 30/X да **Севишганлар ҳиёбони**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/X да **Дийдор**, 30/X да **Биринчи бўса**, (спектакллар кундуз соат 4 да бошланади).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСР халқ артисти И. РУБАН раҳбарлигидаги ўргатилган ёввойи ҳайвонлар иштирокида МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ** (кеч соат 7 яримда; шанба кунлари кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда; якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади).

Кино

Измаиз (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 12, 4,5 ва кеч 8 яримда).

Уғирлик — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 3, кеч 7 ва 9 яримда).

Одисейнинг саргузаштлари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Чермен — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Ёшлар — «МОСКВА» (кундуз соат 11.40, 5 ва кеч 9 да).

Россия империясининг салтанати ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Кашмирдаги севги (2 серия) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Геракл жасорати — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Тилсиз дўстлар — «МОСКВА» (кундуз соат 1.30, 3.20 минутларда).

10 ноябрь кундуз соат 3 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа, иқтисод ва юридик фанлари бўлимларининг иқтисод фанлари бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Олмазор кўчаси, 183-уй, 2—20 аудиторияда иқтисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун.

Б. Т. Воҳидов: «Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлигида меҳнат унумдорлигини ошириш йўллари» деган темада;

А. Комилов: «Ўрта Осиё қишлоқ хўжалик машинасозлигининг тараққиёти ва ихтисослаштирилиши» деган темада.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

Ўзбекистон пахта тозалаш саноати Министрлиги ва Марказий лойиҳалаш конструкторлик бюроси коллективи, бўлим бошлиғи В. С. Парпиевга рафиқаси

Муҳаррам ПАРПИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697.
Р—14604 А—1860